ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ВІЦЕБСКІ ПРАЛЕТАРЫ

Орган гаркому КП(б)Б, гарсавету і гарпрафсавету.

№ 32 | СЕРАДА, 8 ЛЮТАГА 1933 г. | № 32

ЗЬМЕНЫ Ў СКЛАДЗЕ КІРАЎНІЦТВА КП(б)У.

Пленум ЦК КП(б)У, а таксама Харкаўскага, Днепрапятроўскага і Адэскага абкомаў КП(б)У заслухаў рашэньне ЦК УсеКП(б), у якім гаворыцца, што партарганізацыі Украіны не справіліся з ускладзенай на іх партыйнай задачай арганізацыі хлебазагатовак і ўмацаваньня калгасаў і што асабліва адсталымі абласьцямі, у якіх перш за ўсё трэба палепшыць, зьяўляюцца Адэская, Днепрапятроўская і Харкаўская вобласьці.

Пленум цалкам адобрыў рашэньне ЦК УсеКП(б) і абраў тав. П. Постышава членам палітбюро і аргбюро ЦК КП(б)У і другім сэкратаром ЦК КП(б)У, вызваліўшы ад пасады другога сэкратара ЦК КП(б)У тав. Хатаевіча, з прычыны яго пераходу на іншую работу. За тав. Хатаевічам застаўлен пост сэкратара КП(б)У. Тав. П. Постышаў абран таксама першым сэкратаром Харкаўскага абкому і гаркому КП(б)У.

У Днепрапятроўскім і Адэскім абкомах зроблены таксама арганізацыйныя вывады з рашэньня ЦК УсеКП(б).

НАПЯРЭДАДНІ ЎСЕСАЮЗНАГА ЗЬЕЗДУ ЎДАРНІКАЎ-КАЛГАСЬНІКАЎ.

БАЛЬШАВІЦКІМІ СПРАВАМІ, ПЕРАМОГАМІ— СУСТРАКАЙЦЕ ЗЬЕЗД ПЕРАДАВІКОЎ.

Вышэй рэвалюцыйную пільнасьць! Вышыбіць кулакоў і былых людзей з калгасаў!
Рабочыя і калгасьнікі Віцебшчыны чакаюць ад пралетарскага суду суровага прыгавору над контррэвалюцыянэрамі—шкоднікамі калгаснага жыцьця.

КАЛГАС ІМЯ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ—ЯЛАГІНСКАГА СЕЛЬСАВЕТУ, АДКАЗВАЕ НА ЛІСТ КАЛГАСЬНІКАЎ БЕЗЭНЧУЦКАЙ МТС.

У сувязі з скліканьнем усесаюзнага зьезду калгасьнікаў-ударнікаў перадавых калгасаў, у калгасе імя Чырвонай арміі (Ялагінскі сельсавет) разгарнулася вялікая масавая работа па распрацоўцы ліста калгасьнікаў Безэнчуцкай МТС тав. Сталіну і пастановы сэсіі ЦВК па дакладзе тав. Якаўлева. На сходзе, дзе прысутнічала 200 чалавек, разгарнуліся шырокія спрэчкі. Асноўны зьмест спрэчак быў накіраваны на ўсебаковую крытыку і высьвятленьне недахопаў калгасу. На сходзе высьветлілася, што адміністрацыйна-кіруючы склад калгасу складае 10—15 процантаў агульнай колькасьці працадзён. Калгасьнікі прапанавалі праўленьню скараціць гаспадарчыя выдаткі і штат адміністрацыйна-кіруючага складу. Зьняць з работы рахункавода Пракоп'ева, які заблытаў справы і бюракратычна адносіўся да калгасьнікаў.—«Ня месца быламу чыноўніку ў калгасе»—заявілі калгасьнікі.

У гаспадарцы адсутнічае зьдзельшчына, пануе кулацкая ўраўнілаўка, дрэнны догляд за конямі, ня складзены брыгады па вытворчым прынцыпе. Аграном МТС Ясінскі займаецца чым хочаце, толькі ня справай арганізацыі вытворчых брыгад, увядзеньня зьдзельшчыны, арганізацыі агратэхпрапаганды. Калгасьнікі рашылі хадайнічаць перад МТС аб прыцягненьні яго за бязьдзейнасьць да адказнасьці.

Сход выявіў шкодніцкія адносіны да коняй і інвэнтару ў брыгадах па лесазагатоўках. Патоцкі Трахім—арганізатар п'янкі і карцёжнай ігры, прадаваў авёс, які быў прызначаны для коняй, а выручаныя грошы пусьціў на гарэлку і карцёжную ігру. Брыгадзір Цітоў Ярмалай замест зьнішчэньня гэтых агіднасьцяй узначальваў п'янства і карцёжную ігру. Органы пракуратуры павінны прыцягнуць шкоднікаў да самай суровай адказнасьці.

Агульны сход вызначыў рад канкрэтных мерапрыемстваў па правядзеньні ў жыцьцё пастановы ЦВК па дакладзе тав. Якаўлева і ліста калгасьнікаў Безэнчуцкай МТС да тав. Сталіна.

Агульны сход адабрае рашэньне партыі і ўраду аб скліканьні ўсесаюзнага зьезду калгасьнікаў-ударнікаў сацыялістычных палёў і вылучае на сельскі зьлёт, які мае быць 10 лютага, 30 лепшых змагароў за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў.

У АДЗНАКУ ЎСЕСАЮЗНАГА ЗЬЕЗДУ КАЛГАСЬНІКІ ПАВЫШАЮЦЬ РЭВАЛЮЦЫЙНУЮ ПІЛЬНАСЬЦЬ.

Калгас імя Чарвякова, 7 лютага. (Ад нашага спэцкора).

6-га лютага адбыўся агульны сход калгасьнікаў калгасу імя Чарвякова, Віцебскага сельсавету. Сход заслухаў інфармацыю аб контррэвалюцыйнай дзейнасьці былых людзей, кулакоў і падкулачнікаў з калгасу «Парыская камуна», Шумнянскага сельсавету. Таксама была заслухана інфармацыя аб склікаючымся 15 лютага ў Маскве ўсесаюзным зьезьдзе ўдарнікаў-калгасьнікаў.

Калгасьнікі калгасу імя Чарвякова патрабуюць бязьлітаснага клясавага прысуду ад пралетарскага суду ў адносіне тых, хто шкодзіў калгаснай вытворчасьці, хто раскрадваў калгасную маёмасьць, да тых, хто разбураў калгас і перашкаджаў яго ўмацаваньню, хто перашкаджаў калгасьнікам будаваць сваё новае жыцьцё, узьнімаць і паляпшаць свой дабрабыт.

Агульны сход падкрэсьліў, што справа контррэвалюцыянэраў з калгасу „Парыская камуна“ зьяўляецца сыгналам для ўсіх калгасаў Віцебскага раёну і, у прыватнасьці, для калгасу імя Чарвякова, які мае нямалую засьмечанасьць былымі людзьмі, кулакамі і ворагамі народу. Калгасьнікі патрабавалі неадкладнай ачысткі калгасу ад клясава варожых і шкодніцкіх элемэнтаў.

У адзнаку склікаемага ўсесаюзнага зьезду ўдарнікаў, калгасьнікі калгасу імя Чарвякова мабілізуюцца на ўмацаваньне свайго калгасу, на ўздым ураджайнасьці, на ўзьняцьцё калгаснай вытворчасьці.

«Мы вітаем усесаюзны зьезд ударнікаў сацыялістычных палёў»—пішуць у сваёй рэзалюцыі калгасьнікі калгасу імя Чарвякова.

У МАСАВЫ ПАХОД ЗА БАЛЬШАВІЗАЦЫЮ КАЛГАСАЎ.

(Рэзалюцыя агульнага сходу рабочых, ІТР і служачых заводу „Чырвоны мэталіст“ па інфармацыі аб прадстаячым працэсе над шкоднікамі з калгасу „Парыская камуна“).

Агульны сход рабочых, ІТР і служачых заводу „Чырвоны мэталіст“, заслухаўшы інфармацыю аб шкодніцкай рабоце па разбурэньні калгасу імя „Парыскай камуны“, Шумнянскага сельсавету, з боку зграі былых афіцэраў, жандараў, кулакоў і цьвёрдазаданьнікаў, якія, прабраўшыся ў калгас імя „Парыскай камуны“, занялі ў ім камандныя пасты брыгадзіраў, кладаўшчыкоў, загадчыкаў асобных галін і ўвесь час прабываньня ў калгасе сыстэматычна раскрадвалі калгасную маёмасьць і ўсю сваю дзейнасьць накіроўвалі на разбурэньне калгасу знутры, заявіў:

Мы, рабочыя, інжынэрна-тэхнічны пэрсанал і служачыя заводу „Чырвоны мэталіст“ выказваем свае клясавае абурэньне ўчынкамі гэтых шкоднікаў-контррэвалюцыянэраў і патрабуем ад Вярхоўнага суду прымяненьня да іх вышэйшай меры сацыяльнай абароны.

У адказ на шкодніцкія дзеяньні гэтай зграі контррэвалюцыянэраў, рабочы калектыў „Чырвонага мэталіста“ на чале з сваёй партыйнай арганізацыяй абавязваецца ўзьняць клясавую пільнасьць, у першую чаргу ў сваіх уласных радох.

Мы абавязваемся ператварыць справу шэфства над вёскай у масавы паход ударнікаў за бальшавізацыю калгасаў—сацыялістычнага сэктару вёскі.

На зьлёце калгасных конюхаў.

РАЗГАРНУЦЬ СПАБОРНІЦТВА КАЛГАСНЫХ КОНЮХАЎ НА ЛЕПШУЮ ПАДРЫХТОЎКУ КАНЯ ДА СЯЎБЫ.

6-га лютага ў клюбе Дому калгасьніка адбыўся раённы зьлёт лепшых калгасных конюхаў-ударнікаў канягадоўлі.

З прамовай аб ролі каня выступіў інспэктар канягадоўлі т. Шубін. Прамоўца адзначыў, што некаторыя арганізацыі недаацэньвалі каня. У радзе калгасаў («Дырыжабль», «Чухвары», Рудакоўскага сельсавету, і інш.) барбарскі адносіліся да каня. Праўленьні гэтых калгасаў з конюхамі Сарокінымі—кулацкімі агентамі—зьнішчалі конскае пагалоўе з мэтай сарваць сацбудаўніцтва ў чацьвёртую бальшавіцкую сеўбу. Старшыня калгасу „Чухвары“ і старшыня рэвкамісіі, настаўнік-кулак тым беднякам, якія спрабавалі выкрыць іх шкодніцтва, пагражалі арыштам і выключэньнем з калгасу.

Калгас «Дырыжабль» мае вялікія пэрспэктывы ў сваім разьвіцьці, але ж у праўленьне калгасу трапілі клясавыя ворагі, якія імкнуліся падарваць канягадоўлю і наогул моц калгасу. За конямі ўстаноўлен д о г л я д па чарзе, коні пастаўлены ў вычышчаных з калгасу адзінаасобнікаў. Па віне старшыні калгасу паў лепшы конь. Мелася 18 выпадкаў абортаў кабыліц.

Тав. Шубін прывёў шмат і добрых прыкладаў догляду за конямі, прозьвішчы лепшых барацьбітоў за разьвіцьцё канягадоўлі: Забелнывдзік Сьцяпан (Замасточча) і інш.

Вялікі даклад зрабіў дацэнт катэдры заатэхнікі т. Пятроў. Ён ахарактарызаваў ролю каня ў сацбудаўніцтве і абароне краіны.

Зьлёт конюхаў-ударнікаў са здавальненьнем сустрэў рашэньні гарсавету аб прэміяваньні пачэснымі граматамі 22 лепшых змагароў за добраякасную канягадоўлю: конюхаў Шухту (калгас імя Сталіна, Рудакоўскага сельсавету), Ардынава Мартына (калгас «Пабеда», Мікалаеўскага сельсавету), Прудніквва Цімоху (калгас «Іскра», Віцебскага сельсавету), лепшага ўдарніка — 60-гадовага конюха Забелнывдзіка Сьцяпана (Замастоцкі сельсавет) і інш.

Зьлёт у сваёй пастанове адзначыў зусім дрэнны ўдзел у разгортваньні канягадоўлі віцебскай арганізацыі КСМ і прасіў гарком камсамолу разгарнуць вялікую работу ў гэтай галіне.

Зьлёт конюхаў абяцаў разгарнуць сацспаборніцтва і ўдарніцтва паміж калгасамі і паасобнымі конюхамі на лепшую падрыхтоўку каня да сяўбы.

Зьлёт конюхаў просіць органы пракуратуры прыцягнуць да самай суровай адказнасьці шкоднікаў канягадоўлі: праўленьні калгасаў «Чухвары» і „Дырыжабль“, конюхаў Сарокіна і інш. (Рудакоўскі сельсавет), дырэкцыю саўгасу «Падбярэзьзе», сапсаваўшую агіднымі ўмовамі лепшага вытворніка.

Першы зьлёт лепшых конюхаў-ударнікаў заўпрае гарсавет і гарком партыі ў тым, што яны будуць па-бальшавіцку змагацца за лепшую падрыхтоўку каня да сяўбы, за ўзорнае разгортваньне канягадоўлі і будуць весьці жорсткую барацьбу з ворагамі каня з лягеру кулацкіх шкоднікаў.

ВОН З КАЛГАСАЎ КУЛАКОЎ, ШКОДНІКАЎ, РАСКРАДВАЦЕЛЯЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ МАЁМАСЬЦІ!

(РЭЗАЛЮЦЫЯ СХОДУ ШВЭЙНІКАЎ).

Заслухаўшы інфармацыю аб шкодніцкай контррэвалюцыйнай кулацкай дзейнасьці групы шкоднікаў з калгасу «Парыская камуна», Шумнянскага сельсавету, накіраванай на зрыў мерапрыемстваў партыі і ўраду, падрыў калгасу знутры, сход рабочых цэхаў паліто і дзявочага фабрыкі «Прафінтэрн» патрабуюць ад пралетарскага суду самага суровага пакараньня кулакоў—шкоднікаў Бульбянкова, Сарокіных, выходзячы з бальшавіцкага прынцыпу «калі вораг не здаецца,—яго зьнішчажаюць».

У адказ на контррэвалюцыйную дзейнасьць клясавага ворага мабілізуемся на поўнае выкананьне прамфінпляну першага кварталу першага году другой пяцігодкі, асабліва па якасных паказчыках, на павышэньне прадукцыйнасьці працы. Вышэй узьвімем сваю клясавую пільнасьць у барацьбе з клясавым ворагам і яго агентурай, ачышчаючыся ад клясава-варожых элемэнтаў, прымазаўшыхся да вытворчасьці. Сваім пралетарскім уплывам будзем дапамагаць падшэфным калгасам Рудакоўскага сельсавету ў перавыхаваньні калгасьнікаў, ачышчэньні іх радоў ад клясава-варожых элемэнтаў, у правядзеньні ўсіх гаспадарча палітычных мерапрыемстваў і зараз—у падрыхтоўцы да першай вясны другой пяцігодкі.

Вон з калгасаў кулакоў, шкоднікаў, раскрадвацеляў сацыялістычнай маёмасьці!

За моцныя бальшавіцкія калгасы!

ХАДАЙНІЦТВА ШВЭЙНІКАЎ ДА ВЯРХОЎНАГА СУДУ.

«МЫ, РАБОЧЫЯ ПАЛІТОВАГА ЦЭХУ ФАБРЫКІ «СЬЦЯГ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ», ЗАСЛУХАЎШЫ ІНФАРМАЦЫЮ АБ КОНТРРЭВАЛЮЦЫЙНАЙ ДЗЕЙНАСЬЦІ ГРУПЫ КУЛАКОЎ-САБАТАЖНІКАЎ НА ЧАЛЕ З САРОКІНЫМ, ЯКІЯ СЫСТЭМАТЫЧНА РАЗБУРАЛІ КАЛГАС «ПАРЫСКАЯ КАМУНА», ШУМНЯНСКАГА СЕЛЬСАВЕТУ, І РАСКРАДАЛІ ГРАМАДЗКУЮ ЎЛАСНАСЬЦЬ, ХАДАЙНІЧАЕМ ПЕРАД ВЯРХОЎНЫМ СУДОМ АБ ПРЫМЯНЕНЬНІ ВЫШЭЙШАЙ МЕРЫ ПАКАРАНЬНЯ ДА ТЫХ, ХТО РАЗБУРАЕ І ПЕРАШКАДЖАЕ САЦБУДАЎНІЦТВУ».

НІЯКАЙ ЛІТАСЬЦІ КОНТРРЭВАЛЮЦЫЯНЭРАМ.

«Мы, рабочыя шчацінна-шчотачнага камбінату, заслухаўшы інфармацыю аб контррэвалюцыйнай дзейнасьці Сарокіна і іншых, выказаўшыйся ў жаданьні разбурыць калгас «Парыская камуна», у расхішчэньні грамадзкай маёмасьці, патрабуем ад Вярхоўнага суду прымяненьня вышэйшай меры пакараньня да ворагаў сацыялістычнага будаўніцтва.

По даручэньні сходу: Меркін, Хентаў, Шапіра, Якушова, Багданава.

Панчошніцы фабрыкі імя Клары Цэткін абралі новы склад фабкому.

УСЕ СІЛЫ—НА АЖЫЦЬЦЯЎЛЕНЬНЕ ВУЗЛАВЫХ ЗАДАЧ.

НАКАЗ РАБОТНІЦ—ДА НЯЎХІЛЬНАГА ВЫКАНАНЬНЯ.

Пачаўшаяся 26 сьнежня мінулага году на панчошнай фабрыцы імя Клары Цэткін справаздачна-перавыбарчая кампанія ФЗМК скончылася 1 лютага. Бадай ня будзе праўвяліччэньнем, калі мы скажам, што справаздачна-перавыбарчая кампанія тут была ператворана ў палітычна-масавае мерапрыемства, пры актыўным удзеле шырокіх мас работніц.

На вязальнаму цэху ў праверцы работы прафарганізацыі ўдзельнічала 5 самаправерачных брыгад у складзе 87 работніц. У час праверкі ахоплена прафчленствам 45 новых рабочых, завербавана 70 новых ударнікаў, арганізавана новая гаспразрахунковая брыгада, умацаваны існуючыя. Скліколіся вытворчыя тэхнічныя нарады, дзе ставіліся пытаньні аб рамонце, абсталяваньні і аўладаньні тэхнікай. На цэху абвешчан месячнік штурму на палепшаньні якасьці прадукцыі, створана брыгада па капітальным рамонце абсталяваньня.

Вялікую апэрацыйную работу ў час перавыбараў разгарнула цэхавая насьценгазэта. Выходзячы штодзённа, газэта асьвятляла ход кампаніі, мабілізуючы масы на актыўны ўдзел у справаздачна-перавыбарчай кампаніі, на выкананьне колькасных і якасных паказчыкаў прамфінпляну. За ўзорную работу газэта атрымала на агульнагарадзкім зьлёце рабкораў ганаровую грамату.

На мотальнаму цэху 11 і 14 студзеня адбыліся зьменавыя справаздачныя сходы цэхкому, фабкому і страхпункту. На сходах былі абраны выбарчыя камісіі і камісіі па складаньні наказу. З 26 па 28 студзеня праходзілі зьменавыя перавыбарчыя сходы, на якіх абіраліся дэлегаты на цэхавыя і канфэрэнцыі фабкому, дзе абгаварваліся кандыдатуры ў члены фабкому. 29 студзеня адбылася канфэрэнцыя цэхкому, дзе быў прынят наказ новаму складу цэхкому.

На швэйна-кецельнаму цэху ў час справаздачна-перавыбарчай кампаніі быў абвешчан месячнік рамонту абсталяваньня. На цэху адрамантавана больш 10 машын. Плянава-апэрацыйныя групы штодзень у час абедзенага перапынку даводзілі да брыгад і паасобных работніц лічбы выкананьня прамфінпляну за мінулы дзень. Брыгады працуюць і зараз.

Па ўсёй фабрыцы ў справаздачна-перавыбарчай кампаніі ўдзельнічала 27 праверачных брыгад з колькасьцю 270 работніц. За гэты час завербавана новых 70 ударнікаў, арганізаваны 5 новых гаспразрахунковых і 2 ударныя маладзёжныя брыгады. Умацаваны і даўкамплектаваны існуючыя брыгады. У прафсаюз прынята 125 чал. Справаздачна-перавыбарчая кампанія прайшла пры амаль 100-проц. удзеле работніц. Уноў абрана 57 групрафоргаў. У склад новага фабкому абрана 27 членаў і 7 кандыдатаў з лепшых ударніц.

Адзначаючы масавасьць праведзенай кампаніі, трэба сказаць, што фабком і цэхавыя камітэты ў час перавыбараў не завастрылі ўвагу работніц на вузлавых задачах вытворчасьці, недастаткова мабілізавалі іх актыўнасьць на ажыцьцяўленьне гістарычных рашэньняў студзеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) аб аўладаньні тэхнікай, узьняцьці прадукцыйнасьці працы і палепшаньні якасьці прадукцыі.

За студзень прамфінплян выкананы толькі на 84,2 проц. Зусім дрэнна пастаўлена тэхвучоба сярод работніц і мэханікаў. Адсутнічае плянава папераджальны рамонт абсталяваньня, што выклікае частыя паломкі і прастоі машын. З-за гэтага машыны даюць многа штопкі і браку, асабліва ў мотальным і швэйна-кецельным цэхах.

Перад новаабраным фабкомам стаіць адказная задача—на аснове ажыцьцяўленьня рашэньняў студзеньскага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) і 2-га пленуму ЎсеЦСПС дабіцца карэннай перабудовы сваёй работы ў сэнсе забесьпячэньня выкананьня прамфінпляну па колькасных і якасных паказчыках і палепшаньня рабочага снабжэньня.

А. Іофінаў.

ТЭРМІНЫ СКЛАДАНЬНЯ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ.

СНК СССР абавязаў усе наркаматы і ведамствы прапрацаваць і прадставіць Дзяржпляну СССР ведамственныя пяцігадовыя пляны на 1933—37 г.г. да 10 сакавіка 1933 году.

Зводны пяцігадовы плян на 1933—37 г.г. Дзяржплян СССР павінен прадставіць на зацьверджаньне Саўнаркому СССР да 10 красавіка 1933 году.

ДА КАНФЭРЭНЦЫІ ЎПАЎНАВАЖАНЫХ ЖЫЛЬЛЁВАЙ КААПЭРАЦЫІ.

Сёньня склікаецца гарадзкая канфэрэнцыя ўпаўнаважаных жактаў.

Чэрвеньскі пленум ЦК УсеКП(б) (1931 г.), разглядаючы пытаньне аб камунальнай гаспадарцы Масквы, Ленінграду і СССР, адзначыў:

«Посьпехі, дасягнутыя партыяй і рабочай клясай у барацьбе за індустрыялізацыю і калектывізацыю краіны, склалі ўсе неабходныя ўмовы для рашучага палепшаньня гарадзкой гаспадаркі—гэтай важнейшай базы перабудовы быту мільёнаў мас працоўных на новых сацыялістычных пачатках».

Чэрвеньскі пленум вызначыў поўныя і яскравыя шляхі далейшага разьвіцьця гарадзкой гаспадаркі, падкрэсьліўшы, што адной з асноўных галін яе зьяўляецца жыльлёвая гаспадарка.

Ва ўмовах Віцебску жыльлёвая кааперацыя яднае больш паловы ўсёй маючайся ў горадзе муніцыпалізаванай жыльлёвай плошчы, у лічбах гэта складае 180 тысяч квадратовых мэтраў жыльлёвай плошчы і 29.166 квадр. мэтраў гандлёвых памяшканьняў.

Былое кіраўніцтва гаржылсаюзу, на чале з Шостакам, ня здолела справіцца з тымі задачамі, якія паставіў гарадзкой і, у прыватнасьці, жыльлёвай гаспадарцы чэрвеньскі пленум ЦК УсеКП(б).

Гэта кіраўніцтва ня здолела ўзначаліць гэтую, важнейшай палітычна-сацыяльнай значнасьці, справу, і адсюль, як лёгічны вывад, працоўныя Віцебску выразілі сваё недавер'е такому кіраўніцтву.

Выходзячы з патрабаваньняў сацыялістычнай сучаснасьці, бюро гарадзкога камітэту КП(б)Б і гарпартактыў пастанавілі: «Распусьціць праўленьне гаржылсаюзу. Старшыню гаржылсаюзу т. Шостака з работы зьняць, даручыўшы партколегіі разгледзець пытаньне аб яго партыйнасьці і партыйнасьці астатніх членаў фракцыі праўленьня ГЖС».

Правільнасьць і сваечасовасьць гэтай пастановы партыйнай арганізацыі няспрэчна. Абураючае становішча ў ЖАКТ'ах і ў самім апараце гаржылсаюзу, безгаспадарчасьць, зачастую мяжуючая са шкодніцтвам, засьмечанасьць ЖАКТ'аў чужакамі, чыноўніча-бяздушныя адносіны да працоўных, іх жыцьцёва-неабходных запатрабаваньняў, адсутнасьць фінансавай дысцыпліны і якой-бы то ні было плянавасьці і г. д. і г. д.,—вось «плады» работы мінулага кіраўніцтва гаржылсаюзу.

Яскравасьць рашэньня бюро гаркому аб роспуску праўленьня гаржылсаюзу і зьняцьці з работы Шостака не застаўляе ніякага месца для якіх-бы то ні было хістаньняў і сумненьняў аб тым, ці павінны яшчэ работнікі мінулага складу праўленьня гаржылсаюзу працаваць у яго апараце да гарадзкога сходу ўпаўнаважаных. Але факты кажуць супроць гэтай яскравасьці. Хто адкажа на пытаньне: „Чаму Шостак усё-яшчэ падпісваў і падпісвае чэкі, бо ён чамусьці застаўся распарадчыкам крэдыту, чаму Шостаку і іншым з распушчанага праўленьня давяраюць рабіць перавыбары праўленьня ЖАКТ'аў?“. Выцсам тут забылі аб тым, што гарком КП(б)Б адмяніў тыя самыя перавыбары, якія былі праведзены Шостакам і яго супольнікамі. Нядаўна ў Шостака памерла дачка і з повада гэтага другая брыгада ГЖС не працавала. Колькі гэта каштавала грошай! А апарат гаржылсаюзу, захоўваючы «слаўныя традыцыі» шастакоўшчыны, выразіў сваё масавае спачуваньне Шостаку абвяшчэньнем траўрнага дню і зборам грошай—што, бясспрэчна, зьявілася гнілым мяшчанскім пратэстам супроць зьняцьця Шостака.

А Шостак працягваў сваю слаўную „дзейнасьць“. У ЖАКТ'е № 54 на перавыбарчым сходзе прысутнічала 60 чалавек. Абралі праўленьне. Але арткамісія адмяніла гэтыя перавыбары, бо сход быў неправамоцным. Яго праводзіў Лейланд—інструктар ГЖС мінулага складу. Паслалі Шостака зноў зрабіць перавыбары. Сабралася 20 чалавек, але Шостак правамоцным прызнаў і гэты сход, хлусьліва заявіўшы, што ён абраны ў другі раз і сход правамоцны пры любой колькасьці сабраўшыхся.

Ці гэта не зьдзек над савецкай канстытуцыяй, над пралетарскай дэмакратыяй?

Становішча зараз ускладняецца тым, што распушчанае праўленьне абаранялася ў сьценах гаржылсаюзу, што ўсё яшчэ не закончаны падбор апарату.

Сёньня зьбіраецца гарадзкая канфэрэнцыя ўпаўнаважаных, якая павінна падвесьці вынікі работы былога праўленьня гаржылсаюзу і сказаць на ім сваё пралетарскае слова.

На гэтай канфэрэнцыі, на аснове жорсткай пралетарскай самакрытыкі, павінны быць вынесены ўсе шкодніцкія справы, усе агіднасьці, якія маюць месца ў ЖАКТ'ах і гаржылсаюзе.

Перш за ўсё—увагу, ініцыятыву і самадзейнасьць самых шырокіх пайшчыкаў ЖАКТ'аў, жыхароў жактаўскіх дамоў, усёй пралетарскай грамадзкасьці.

Жорсткі кантроль рублём—сапраўдны гаспадарчы разьлік у ЖАКТ'ах, ва ўсёй жыльлёвай гаспадарцы.

Раз назаўсёды пакончыць з бясгаспадарчасьцю і бясплянавасьцю, ахоўваць кожны мэтр жыльлёвай плошчы, кожную галіну жыльлёвай гаспадаркі, ахоўваць так, як патрабуюць сёньня задачы змаганьня за недатыкальнасьць сацыялістычнай уласнасьці.

Штодзённае, канкрэтнае, жывое і апэрацыйнае кіраўніцтва, ня словамі і паперкамі, а справамі і штодзённымі клопатамі, з боку праўленьня гаржылсаюзу.

Тав. Сталін на нарадзе гаспадарнікаў у сваіх 6-ці гістарычных умовах казаў аб тым, што наш савецкі рабочы хоча жыць з пакрыцьцём усіх сваіх запатрабаваньняў, як сацыяльных, так і бытавых і культурных. Гэта залежыць ад нас і мы абавязаны гэта яму прадаставіць,—сказаў тав. Сталін. І вось гэта ўказаньне правадыра павінна быць рашаючым, адпраўным момантам у практыцы работы і дзейнасьці жыльлёвай кааперацыі.

III СЭСІЯ ЦВК САЮЗУ ССР VI СКЛІКАНЬНЯ.

АБ УМАЦАВАНЬНІ КАЛГАСАЎ.

Даклад народнага камісара земляробства Саюзу ССР тав. Я. А. Якаўлева.

I. Вынікі калектывізацыі і палітыкі ліквідацыі кулацтва.

У дакладзе правадыра нашай партыі т. Сталіна на аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б), у яго прамове аб рабоце ў вёсцы і ў пастановах аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК з вычарпальнай паўнатой падведзены вынікі таму, чаго дабілася савецкая ўлада ў галіне сельскай гаспадаркі ў выніку ажыцьцяўленьня палітыкі за 4 гады, у выніку калектывізацыі і правядзеньня палітыкі ліквідацыі кулацтва.

Асноўныя вынікі заключаюцца ў тым, што:

«Цяпер пытаньне стаіць ужо не аб тым, быць або ня быць калгасам. Гэта пытаньне ўжо вырашана станоўча. Калгасы ўмацаваны. Шлях да старой аднаасобнай гаспадаркі закрыт канчаткова» (з дакладу тав. Сталіна на студзеньскім пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б).

«Разгромлена кулацтва, падарваны карэньні капіталізму ў сельскай гаспадарцы і тым самым забясьпечана перамога сацыялізму ў вёсцы, а калгасная гаспадарка ператварылася ў нязыблемую апору сацыялістычнага будаўніцтва» (з пастановы аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б).

Сказана было ўсё асноўнае. Таму дазвольце мне частку дакладу, прысьвечаную вынікам калгаснага руху і палітыкі ліквідацыі кулацтва, абмежаваць толькі пералікам асноўных фактаў, якія ілюструюць правільнасьць аналізу і вывадаў, зробленых тав. Сталіным.

1. Узровень калектывізацыі.

Цяпер, як вядома, у калгасах аб'яднана звыш 14,5 млн. гаспадарак замест 400 тыс. 1928 году.

Калектывізацыя, у асноўным, скончана на ўсіх асноўных сельска-гаспадарчых раёнах нашай краіны. На рашаючых раёнах справа з узроўнем калектывізацыі стаіць так:

на Паўночным Каўказе ў калгасах ёсьць 960 тыс. двароў або больш 70 проц. ад агульнага ліку гаспадарак краю;

на Ніжнім Волзе—660 тыс. двароў або больш 80 проц.;

на Украіне—3.100 тысяч двароў або 70 проц.;

на Сярэдняй Волзе—930 тыс. двароў або 78 проц.;

на Уралу—700 тыс. двароў або 68 проц.;

на Заходняй Сібіры—750 тыс. двароў або 63 проц.;

на ЦЧВ—1.300 тыс. двароў або 68 проц.;

на Башкірыі—350 тысяч двароў або 66 проц.;

на Крыму—65 тыс. двароў або 80 проц.

На так званай спажывецкай паласе ў калгасах групуюцца звычайна палова агульнага ліку сялянскіх гаспадарак;

на Маскоўскай вобласьці 650 тыс. двароў або 55 проц.;

на Заходняй вобласьці—530 тыс. двароў або 47 проц.;

на Горкаўскім краі—600 тыс. двароў або 45 проц.;

на БССР—330 тыс. двароў або 43 проц. калгасных гаспадарак.

Замест дробнай распыленай гаспадаркі, якой быў недаступны ўсякі сапраўдны прагрэс, якая служыла базай для росту кулацкай эксплёатацыі, створана больш 200 тыс. калгасаў—сапраўды буйных прадпрыемстваў. У сярэднім на калгас прыходзіцца больш 400 гект. пасеваў.

Усё значэньне гэтай лічбы будзе ясна, калі яе супаставіць з тым фактам, што так званыя буйныя кулацкія гаспадаркі ў нашай краіне мелі звычайна 15—20 гект. пасеваў.

З пункту гледжаньня ўсяго значэньня гэтага ўзроўню калектывізацыі вельмі важны той факт, што асноўная частка былой сялянскай беднаты, асноўная частка гаспадарак, у 1928 годзе бедных беспасеўных, цяпер аб'яднана ў калгасах і карыстаецца там пароўні з усімі калгасьнікамі ўсімі сродкамі вытворчасьці.

Факт, што з 8 млн. беспасеўных гаспадарак, якія былі ў 1928 годзе, прыкладна—6 млн. уступілі ў калгасы, і, значыць, перасталі быць беспасеўнымі, перасталі быць матэр'ялам для кулацкай эксплёатацыі.

2. Пасеўныя плошчы калгасаў.

Другая група фактаў датычыць пасеўных плошчаў у калгасах.

Як вядома, пасеўныя плошчы ў СССР у рэзультаце развіцьця саўгасаў і калгасаў пашырыліся на 21 млн. гектараў супроць 1928 г. і на 30 млн. гектараў супроць даваеннага.

Гэты прырост пасеваў ахапіў амаль усе раёны СССР, у тым ліку так званая спажывецкая паласа пашырыла свае пасевы амаль на 4 млн. гектараў, бліжня-ўсходнія збожжавыя раёны (Урал, Башкірыя, Татарыя, Ніжняя і Сярэдняя Волга) пашырылі сваю плошчу на 9 млн. гектараў, што дало ім магчымасьць значна лягчэй, чым у годы дробнай індывідуальнай гаспадаркі, справіцца з засухай 1931 году; паўднёвыя раёны шматкультурнай, інтэнсыўнай гаспадаркі (ЦЧВ, Паўночны Каўказ, Украіна, Крым) пашырылі сваю пасеўную плошчу амаль на 6 млн. гектараў, амаль на 1 млн. гектараў пашырыла пасеўную плошчу Сярэдняя Азія.

Аднак, адно пералічэньне таго, наколькі пашырылася пасеўная плошча дзякуючы развіцьцю калгасаў і саўгасаў, не паказвае яшчэ ўсёй ролі, якую ў пашырэньні пасеўных плошчаў адыгралі калгасы. На жаль, мала вядомы той факт, што 14,5 млн. сялянскіх двароў, аб'яднаныя ў калгасы, зараз засяваючыя больш 90 млн. гектараў, у 1928 г., калі яны былі яшчэ аднаасобнікамі, засявалі толькі каля 60 млн. гектараў.

Для таго, каб зразумець усё значэньне гэтых лічбаў, неабходна ўстанавіць, з чаго складаліся, якім чынам атрымаліся тыя 90 з лішкам млн. гектараў, якія зараз засяваюць калгасы:

Перш за ўсё, сяляне, аб'яднаныя ў калгасы, засяваюць цяпер каля 60 млн. гектараў, якія яны засявалі раней, будучы аднаасобнікамі. Апрача таго, яны асвоілі асноўную частку зямлі, што раней апрацоўвалася кулакамі. Кулакі, якія сеялі ў 1928 г. каля 15 млн. гектараў, будучы разгромленыя і выбітыя са сваіх вытворчых пазыцый, цяпер засяваюць каля 1 млн. гектараў, ды і то ў другарадных сельска-гаспадарчых раёнах нашай краіны. Значыць, лічачы, што некаторая доля, праўда невялікая, былых кулацкіх земляў перайшлі ў саўгасы і калгасы, можна лёгка ўстанавіць, што ня менш 12 млн. гектараў былой кулацкай зямлі цяпер засяваецца калгасамі. Гэта, зразумела, у рэзультаце правядзеньня палітыкі ліквідацыі кулацтва як клясы, пасевы сялян, уступіўшых у калгасы, за кошт кулацкіх земляў вырасьлі дадаткова, прынамсі, на 12 млн. гектараў.

Вы ўсе ведаеце, што тая частка сялян, якая яшчэ не ўвайшла ў калгасы, скарацілa свае пасевы. Тая частка беднякоў і серадніякоў, якія яшчэ няўступілі ў калгасы, засявалі ў 1928 г. каля 36 млн. гектараў. Цяпер яны засяваюць 28 млн. гектараў. Куды-ж гэтыя дзеліся 8 млн. гектараў, бо агульная ж плошча пашырылася супроць 1928 г.

Значыць, і гэтыя 8 млн. гектараў таксама, як і пасевы ліквідаваных кулацкіх гаспадарак, падхапілі і асвоілі калгасы.

Вось другая крыніца росту пасеваў калгасаў.

І, нарэшце, за апошнія 3 гады калгасы асвоілі для пасеваў ня менш 10 млн. гектараў новых земляў.

Вось, значыцца, адкуль атрымаліся 90 з лішкам млн. гектараў калгасных пасеваў: каля 60 млн. гектараў уступіўшыя ў калгасы аднаасобнікі ўнесьлі сваіх уласных пасеваў; у рэзультаце правядзеньня палітыкі ліквідацыі кулацтва як клясы, яны атрымалі прырост сваіх пасеваў за кошт кулацкіх у разьмеры ня менш 12 млн. гектараў, пры дапамозе дзяржавы яны падхапілі пасеўную плошчу, якая скарачаецца аднаасобнікамі, у разьмеры, прыкладна 8 млн. гектараў і за кошт асваеньня новых земляў пашырылі пасеўную плошчу, прынамсі, на 10 млн. гектараў.

Вось, значыць, адкуль атрымаліся 90 з лішкам мільёнаў гектараў калгасных пасеваў. Вось, значыць, якім чынам 14,5 млн. аднаасобных гаспадарак, засяваўшых 4 гады назад каля 60 млн. гектараў, зараз, аб'яднаўшыся ў 200 тыс. буйных гаспадарак, засяваюць больш 90 млн. гектараў дзякуючы калектывізацыі, дапамозе дзяржавы і няўхільнаму правядзеньню палітыкі ліквідацыі кулацтва як клясы.

3. Прадукцыйнасьць калгаснай гаспадаркі.

Ужо гэта адно зьяўляецца яркім сьведчаньнем тых вытворчых магчымасьцяй, якія закладзены ў калгасах і якія, вядома, былі зусім недаступны для аднаасобнай гаспадаркі. Гэты адзін факт паказвае, наколькі прадукцыйнасьць дзякуючы перавагам буйнай гаспадаркі, у калгасах вышэй, чым у гаспадарцы аднаасобнай і гэта нягледзячы на тое, што калгасы—яшчэ гаспадаркі маладыя: 50 проц. з іх арганізаваны з вясны 1930 да вясны 1931 году.

Трэцяя група фактаў адносіцца да галіны прадукцыйнасьці калгаснай працы. Наколькі больш магчымасьцяй для ўздыму гаспадаркі ёсьць у калгасах у параўнаньні з гаспадаркай аднаасобнай, паказваюць факты выкарыстаньня цягі.

У калгасьнікаў на адну цягавую сілу прыходзілася ў 1932 годзе 7,5 га пасеваў, а на адну цягавую сілу ў аднаасобнай гаспадарцы ў 1928 годзе прыходзілася толькі 4 га. На адзін калгасны двор прыходзілася пасеву ў 1932 годзе больш 6 га, а на адну аднаасобную гаспадарку прыходзілася ў 1932 г. 3,2 га пасеву.

З прычыны таго, што гэта параўнаньне можа здацца нязусім пераканаўчым, паколькі аднаасобнікі засталіся пераважна ў малазямельных раёнах, таму прывяду адпаведныя даныя па асобных раёнах:

па Ніжняй Волзе ў 1932 г. на адну цягавую сілу ў калгасах прыходзілася 10,9 га, у аднаасобнікаў—2,3 га пасеву;

па Паўночным Каўказе—у калгасах на адну цягавую адзінку 10,7 га пасеву, у аднаасобнікаў—3,1 га;

па Украіне—у калгасах 7,3 га, у аднаасобнікаў—4,4;

па Сярэдняй Волзе—у калгасах 10,7 га, у аднаасобнікаў—6,7;

па Заходняй Сібіры—у калгасах 5,5 га, у аднаасобнікаў—1,5

і па Маскоўскай вобласьці ў калгасах—7,2 га, у аднаасобнікаў—5,5.

Галоўнай тэмай майго дакладу будзе аналіз тых недахопаў, якія яшчэ ёсьць у калгасах, і спосабаў барацьбы з гэтымі недахопамі. Тым больш я абавязан тут падкрэсьліць перад Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам Саюзу ССР і ўсімі сялянамі той факт, што пры ўсіх яшчэ вялізарных недахопах, якія ёсьць у рабоце калгасаў, пры ўсёй маладосьці калгасных кадраў, пры ўсёй іх няволытнасьці, пры ўсіх спробах клясавага ворага пралезьці ў калгасы і там псаваць справу,—пры ўсім гэтым ужо цяпер мы маем такое сьведчаньне прадукцыйнасьці калгаснай працы, супроць якога ніхто ня можа спрачацца.

І вось рэзультаты гэтага.

У 1928 годзе дзяржава атрымлівала ад калгасаў толькі 4 проц. усяго загатоўленага збожжа, а ў 1932 годзе дзяржава атрымала ад калгасаў больш 80 проц. усяго загатоўленага збожжа; у 1928 г. дзяржава атрымала ад калгасаў 1,5 проц. усёй загатоўленай бавоўны, а у 1932 годзе дзяржава атрымала ад калгасаў больш 80 проц. усёй загатоўленай бавоўны; у 1928 г. дзяржава атрымала ад калгасаў менш 1 проц. ільну, у 1932 г. дзяржава атрымала ад калгасаў 60 проц. усяго загатоўленага ільну.

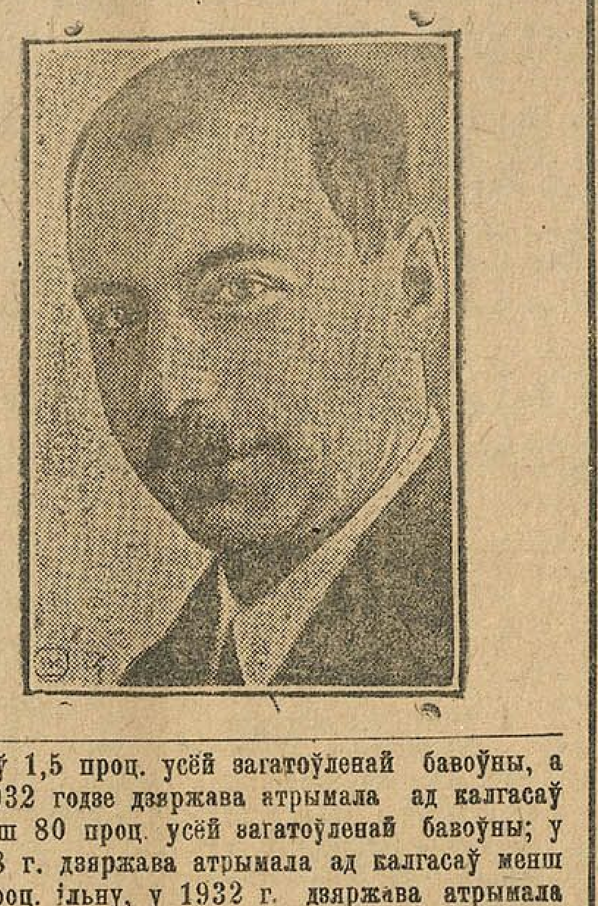

Вось, таварышы, трэцяя група фактаў.

4. Дапамога дзяржавы калгасам у галіне ўзбраеньня высокай тэхнікай.

Калгасы сталі асноўнымі вытворцамі таварнай прадукцыі ў нашай краіне. Дабіліся мы гэтага, паўтараю, нягледзячы на тое, што калгасы—арганізацыі яшчэ маладыя, дзякуючы перавагам буйнай гаспадаркі і дапамозе дзяржавы на лініі будаўніцтва МТС.

За апошнія 3 гады калгасы атрымалі ад дзяржавы магутную тэхнічную базу ў выглядзе 2.446 МТС, у тым ліку 1.306 збожжавых, 329 бурачных, 217 бавоўняных. Гэтыя МТС маюць асноўны капітал звыш 600 млн. руб. з якіх кошт трактароў складае больш 300 млн. руб.

На калгасных палях працуе ўжо цяпер больш 80 тыс. трактароў, за рулём якіх каля 200 тыс. калгасьнікаў-трактарыстаў, звыш 2 тыс. камбайнаў, тысячы іншых складаных і магутных сельска-гаспадарчых машын, звыш 7 тыс. аўтамабіляў і г. д.

Для абслугоўваньня трактарнага парку створана 635 майстэрняў капітальнага рамонту, у якіх больш 3 тыс. сваіх варштатаў. Калгасную гаспадарку дапамагаюць ставіць і навучаюць калгасьнікаў кіраваць новымі машынамі звыш 8 тыс. аграномаў, больш 8 тыс. механікаў і г. д.

Ужо ў 1932 годзе МТС абслугоўвалі амаль палову ўсіх калгасных пасеваў (45 млн. га).

У бягучым годзе, дзякуючы будаўніцтву новых МТС і павялічэньню трактарнага парку старых МТС, дапамога дзяржавы калгасам стане яшчэ большай.

Такава тэхнічная база, якою савецкая дзяржава ўзброіла калгасы ўжо пад канец 1932 г. Вось чаму калгасы здолелі асвоіць, апрача земляў, што раней засяваліся імі, тыя пасеўныя плошчы, якія раней засяваліся кулакамі, і тыя пасеўныя плошчы, якія не дасяваюць астатнія аднаасобнікі, і нанава асвоіць 10 млн. га.

5. Створана база аграмаджанай жывёлагадоўлі.

Нарэшце, таварышы, апошняя група фактаў, якія адносяцца да галіны, дзе справа стаіць у нас да гэтага часу яшчэ вельмі дрэнна, да галіны жывёлагадоўлі. Усе вы ведаеце, што жывёлагадоўчая галіна сельскай гаспадаркі пакуль яшчэ адстае ад усіх іншых галін сельска гаспадарчай вытворчасьці. Усе вы ведаеце, якую вялікую ўрону нанесла жывёлагадоўлі кулацтва, якое зьнішчала жывёлу, і несьвядомасьць многіх калгасьнікаў, што трапілі на кулацкую вуду і пры ўступленьні ў калгасы ліквідавалі значную частку сваёй жывёлы. І ўсё-ж пры ўсім гэтым за гэтыя-ж гады ў калгасах створана новая база для аднаўленьня жывёлагадоўлі.

Я гавару тут аб таварных жывёлагадоўчых фэрмах, якія, бязумоўна, стануць побач з саўгасамі выточным пунктам новага росту жывёлагадоўлі і аднаўленьня панесеных намі страт у гэтай галіне. Вы ведаеце, што ў 200 тыс. калгасах у сучасны момант ёсьць 91 тыс. фэрм, са стадам 5,5 млн. шт. рагатай жывёлы, 2,6 млн. штук сьвіней і 5,6 млн. штук авец і коз.

Цікава, што ў 1932 г. нягледзячы на тое, што пасьля вядомай пастановы ЦК партыі (ад 26 сакавіка 1932 году) стварэньне новых фэрм за кошт аграмаджаньня не адбывалася, усё-ж было арганізавана новых 30 тыс. фэрм. Нягледзячы на тое, што ў 1932 г. была праведзена раздача калгасьнікам прымусова аграмаджанай жывёлы, стада рагатай жывёлы ў фэрмах павялічылася амаль на 100 тыс., колькасьць сьвіней вырасла на 60 тыс.

Якім чынам іменна фэрмы ў сучасны момант становяцца выточнай базай для новага росту жывёлагадоўлі ня толькі аграмаджанай, але і той, якая знаходзіцца ў карыстаньні аднаасобніка—можна паказаць на прыкладзе фэрмы калгасу «Красная звезда» ЦЧВ. Тут апарасілася 150 матак, ад якіх зыхавана 8,8 парасят на кожную сьвінаматку. Фэрма выканала поўнасьцю загатоўчы плян, апрача таго прадала ў парадку калгаснага гандлю 148 штукі, раздала ў індывідуальнае карыстаньне калгасьнікам за другую палову 1932 г. 470 парасят, што азначае па 1 парасяці на дзьве трэціх двароў, і 62 шт. здала на грамадзкае харчаваньне.

Другі прыклад таго, як фэрма можа стаць крыніцай уздыму таварнасьці: Вяземскі раён, Зах. вобласьці. З 71 гаспадаркі (на 3 х калгасах) было ў пачатку 1932 г. 8 сьвіней, зараз—47. Калгасьнікі тут сьвіней дзякуючы дапамозе фэрмы.

Такім чынам, у асобе таварных жывёлагадоўчых калгасных фэрм мы маем новую, створаную за гэтыя гады, базу, якая дазваляе ў далейшым аднавіць страты, нанесеныя жывёлагадоўлі ворагамі калгаснага будаўніцтва ў 1931 г. і несьвядомасьцю многіх сялян, калі ліквідавалі жывёлу пры ўступленьні ў калгас.

Вось, таварышы, асноўныя факты, якія яшчэ і яшчэ раз падцьвярджаюць усю правільнасьць вывадаў, зробленых тав. Сталіным. Гэтыя асноўныя факты адносяцца да галіны ўзроўню калектывізацыі, да галіны пасеўных плошчаў, узроўню прадукцыйнасьці калгаснай працы, росту таварнай прадукцыі ў калгасах і стварэньня новай жывёлагадоўчай базы.

Усе гэтыя факты істотны не толькі тым, што яны паказваюць, чаго ўжо дасягнулі калгасы, але істотны тым, што ўскрываюць, якія магчымасьці росту вытворчасьці закладзены ў калгасах, калі мы ў калгасах навучымся на-сапраўднаму, калі замест усяго таго, што ёсьць калгасы арганізаваць працу, калі падняць прадукцыйнасьць калгаснай працы на-сапраўднаму добра працуючых калгасаў.

У сувязі з усім гэтым, за 4 гады, у СССР у асноўным скончана:

калектывізацыя ўсіх асноўных с.-г. раёнаў СССР у асноўным скончана;

калгасы, як новая грамадзкая сацыялістычная форма арганізацыі працы ў сельскай гаспадарцы, перамаглі канчаткова;

створана вялізарная тэхнічная база для абслугоўваньня земляробства, якое калектывізавана;

кулацтва разгромлена як кляса і вялізарная большасьць працоўнага сялянства вызвалена ад кулацкай кабалы і эксплёатацыі;

створаны новыя ўмовы для ліквідацыі капіталізму ў вёсцы, зьнішчэньня глебы, з якой вырастала беспрасьветная беднасьць у вёсцы, з аднаго боку, і кулацкая эксплёатацыя—з другога.

У выніку мы маем сёньня дзесяткі тысяч калгасаў высокарэнтабельных (даходных), якія навысілі свой дабрабыт і дабрабыт калгасьнікаў.

Усё гэта дасягнута ў рэзультаце няўхільнага ажыцьцяўленьня нашай партыяй, пад кіраўніцтвам тав. Сталіна, указаньняў тав. Леніна. Называў тав. Ленін у галіне калектывізацыі і аднаасобнай гаспадаркі зам, зразумела, вядомы і вядомых працоўных сялянскіх нашай краіны.

«Тыная праца—гаварыў нахопит гэтага т. Ленін,—калі селянін працаваў на сваім вучастку зямлі, на сваім двары, са сваёй скацінай, пшыцай, барацьбой, сахой і іншымі,—мы бачылі шмат год, шмат стагодзьдзяў; мы дасканала ведаем, што ў Расіі і ў іншых краінах з гэтага атрымліваецца толькі сялянская цемра, галеча, панаваньне багатых над беднатой, бо ўразброд ідучы па гэтым шляху, які стаіць перад сельска-гаспадарчым прамыслам,—нельга. Можна атрымаць толькі зноў старую галечу, а якой адзін са ста, або можа пяць са ста, выбіваюцца багацеямі, а рэшта жывуць у галечы. Вось чаму зараз наша задача—перайсьці да грамадзкай апрацоўкі зямлі, пераход да буйной агульнай гаспадаркі». (Ленін, т. XXIV, стар. 43).

Вось што, ажыцьцяўляючы справу тав. Леніна, гаварыў па гэтым пытаньні тав. Сталін у 1929 г.:

«... трэба пачаць па-сур'ёзнаму перабудоўваць сельскую гаспадарку на базе новай тэхнікі. А каб перабудоўваць, трэба паступова аб'ядноўваць распыленыя сялянскія гаспадаркі ў буйныя калектывы, у калгасы, трэба будаваць сельскую гаспадарку на базе калектыўнай працы, трэба ўзбуйняць калектывы, трэба развіваць старыя і новыя саўгасы, трэба сістэматычна ўжываць масавыя формы кантрактацыі да ўсіх асноўных галін сельскай гаспадаркі, трэба развіваць сыстэму машынатрактарных станцый, якія дапамагаюць сялянству асвойваць новую тэхніку, калектывізаваць працу,—словам, трэба паступова пераводзіць дробныя сялянскія гаспадаркі на базу буйной калектыўнай вытворчасьці, бо толькі буйная вытворчасьць грамадзкага тыпу здольна скарыстаць усе дасягненьні навукі і новай тэхнікі і рушыць наперад сямімільнымі крокамі развіцьцё нашай сельскай гаспадаркі». (Сталін, «Вопросы ленинизма». стар. 409).

Ажыцьцяўленьне ленінскага плану, умацаваньне саюзу рабочай клясы і працоўнага сялянства, наша партыя, якая кіруецца нашым правадыром тав. Сталіным, забясьпечыла выкананьне палітыкі па гэтым пытаньні, што вырашыла пастаўленую тав. Леніным задачу «пераход да буйной агульнай гаспадаркі».

II. Аб задачах барацьбы ў калгасах з рэштамі кулацтва.

Я пераходжу цяпер да таго, што пакуль яшчэ перашкаджае большасьці калгасаў скарыстаць ва-ўсю перавагі, закладзеныя ў калгаснай сыстэме вытворчасьці, да таго, якія труднасьці сустракаюць на сваім шляху калгасы, да таго, як і якімі спосабамі ворагі савецкай дзяржавы і калгасаў прабуюць псаваць калгасную вытворчасьць і якія тыя вагары, тая зброя, якія савецкая ўлада накіроўвае супроць гэтых ворагаў.

Вам усім вядома на вопыце перш за ўсё ўборкі і збожжазагатовак, асабліва на Паўночным Каўказе, Украіне і Ніжняй Волзе, як кулакі і падкулачнікі, былыя гандляры, былыя афіцэры і розныя іншыя былыя людзі, якіх мы вышыблі з вытворчасьці, прабуюць шкодзіць справе калгасаў. Мы іх разграмілі, як вытворчую сілу. Але як людзі яны існуюць. Яны прабуюць пралезьці ў калгасы, каб перашкаджаць вытворчасьці, каб іх узарваць з сярэдзіны, часамі нават, каб ператварыць калгасы ў зброю супроць савецкай улады. Гэта, таварышы, не нечаканасьць для нас. Яшчэ ў красавіку 1929 г. тав. Сталін у сваёй прамове „Аб правым ухіле“ гаварыў:

«Ня было яшчэ ў гісторыі такіх выпадкаў, каб паміраючыя клясы добраахвотна выходзілі са сцэны. Ня бывала яшчэ ў гісторыі такіх выпадкаў, каб паміраючая буржуазія не паспрабавала ўсіх рэштак сваіх сіл для таго, каб адстаяць сваё існаваньне. Ці добры будзе ў нас нізавы савецкі апарат, ці дрэнны, наша прасоўваньне ўперад, наша наступленьне будзе скарачаць капіталістычныя элементы і выцясьняць іх, а яны, паміраючыя клясы, будуць супраціўляцца нягледзячы ні на што». („Вопросы ленинизма“, стар. 401).

Гэта прадбачыла XVII партканфэрэнцыя, якая падкрэсьліла, што на паасобных вучастках, у паасобныя моманты будзе яшчэ мець месца абвастрэньне клясавай барацьбы, нягледзячы на ўсе дасягненьні і поспехі. Справа дайшла да таго, што ў радзе МТС і ў апараце Трактарацэнтру была выкрыта патаемная шкодніцкая арганізацыя, якая ахапляла сваёй дзейнасьцю рад МТС і якая складалася з былых афіцэраў, контррэвалюцыйных элементаў, інтэлігенцыі і кулакоў. Маім абавязкам зьяўляецца далажыць вам, да якіх метадаў барацьбы звaрачаюцца гэтыя разгромленыя, але яшчэ не да канца дабітыя ворагі працоўнага сялянства і савецкай дзяржавы. Падам прыклад дзейнасьці контррэвалюцыйнай шкодніцкай арганізацыі ў МТС Ціхарэцкага раёну, Паўночнага Каўказу.

У шкодніцкай групе ў гэтай МТС было 15 чалавек, у тым ліку: бухгальтэр, заг. гаспадаркай, рахункаводы, брыгадзіры, трактарысты, кладаўшчыкі. Увесь склад гэтай групы—або кулакі, або бліжэйшыя сваякі кулакоў.

Вось як арганізавала гэта шкодніцкая банда рамонт трактароў:

«Большасьць трактароў выходзіла з рамонту неадрэгуляванымі: рамонтная брыгада моцна зацягвала гайкамі падшыпнікі на валу, так што рукамі завесьці матор ня было магчымасьці. Таму трактар прыходзілася заводзіць шляхам буксаваньня другім трактарам. Трактары не пасьпявалі даходзіць да месца працы, як падшыпнікі расплаўляліся і трактар, які толькі-што вышаў з рамонту, прыходзілася цягнуць другім трактарам назад у майстэрню» (паводле паказаньняў Аладзіна, брыгадзіра, сына раскулачанага кулака).

«Прастоі трактараў на працягу 1932 г. былі вялізарныя. Трактарыст маёй брыгады Палухін Аляксей сьвядома спускаў масла з картэру з мэтаю расплавіць падшыпнікі. За жніўня па лістапад Палухін расплаўляў падшыпнікі матораў да 20 раз. Другі трактарыст маёй брыгады Ушакоў Васіль з ліпеня па лістапад расплавіў 8 пар падшыпнікаў» (паказаньні таго ж Аладзіна).

«Для таго, каб сарваць работу МТС я асабіста сам спускаў з картэру масла і зьліваў яго ў адпрацаванае масла, каб яго сапсаваць. Я рабіў гэта з дазволу брыгадзіра Аладзіна» (паказаньні абвінавачанага трактарыста Палухіна)

«Мы аралі 2-ма плугамі разам з трактарыстам Пуліным. Пулін браў глыбокую баразну, а я, ідучы за ім—плыткую. У рэзультаце гэтага мы за ноч узаралі каля 4 гект. і ўсё ворыва пайшло на смарку» (паказаньні таго-ж Палухіна).

Такіх прыкладаў нямала. Вось як ворагі ў сваёй нянавісьці да савецкай улады гатовы сарваць ураджай і прымусіць галадаць сумленна-працуючых калгасьнікаў.

Другі прыклад шкодніцтва ўжо не ў адносінах да трактара, а ў адносінах да каня. Зноў-такі шкодніцтва было тут арганізавана кулакамі і былымі людзьмі, якіх песенька сьпета, якія з вытворчасьці выбіты і якія прабуюць цяпер усімі спосабамі пашкодзіць інтарэсам калгаснага сялянства і дзяржавы.

На Паўночным Каўказе ёсьць калгас «День урожая». Вось хто пралез на кіруючыя пасады ў гэтым калгасе: брыгадзір 4-й брыгады меў да рэвалюцыі ўласную паравую малатарню і 160 дз. зямлі; першы конюх Ульянка Рыгор—былы дваранін—белагвардзеец; другі конюх Ульянка Іван—яго брат, таксама дваранін, былы афіцэр Дзянікінскага карнага атраду; трэці конюх Краўчанка—дваранін, які меў да рэвалюцыі 120 дз. зямлі, служыў ад'ютантам у дзянікінскага камэнданта ў суседняй станіцы.

Вось як працавалі гэтыя людзі: конюх Ульянка атрымліваў на стайню ў суткі 7 клгр. мукі з тым, каб пасыпаць мукой рэзаную салому тры разы ў дзень. Аднак-жа ён коняй карміў адной саломай. У рэзультаце дзесяткі коняй загінулі ад зморанасьці. Першы бухгальтэр у тым-жа калгасе Шыфрын—асоба цёмная. Адно толькі ясна ўстаноўлена, што ён у 1931 г. вышаў з дому зьняволеньня, дзе два гады адбываў за крадзёж.

На вопыце калгасу «День урожая» лішні раз відаць, якая пільнасьць патрэбна ў адносінах да клясавага ворага, як гэты клясавы вораг пралазіць у калгасы на любую пасаду, абы толькі псаваць калгасную справу, і якая пільнасьць патрэбна сумленнаму калгасьніку, каб не дапусьціць гэтых ворагаў да калгаснай гаспадаркі.

(Працяг сьледуе).

МАСТАЦКАЕ СЛОВА ПАДПАРАДКАВАЦЬ ЗАДАЧАМ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ВЫХАВАНЬНЯ МАС.

Узмацнім бальшавіцкае кіраўніцтва на літфронце, павысім клясавую пільнасьць, зрываючы маскі з клясавага ворага, прыкрываючагося фальшыва-нацыянальным сьцягам, выкрываючы яго контррэвалюцыйныя манэўры.

Пятро Глебка.

(Для „Віцебскага пралетара").

ПРА ВЯСНУ І РЭВАЛЮЦЫЮ.

Гэта вы,
мне здаецца,
нядаўна сказалі?
Ці то ваша суседка
з паднятым брывом?
Адным словам,
я чуў
кагадзе ў гэтай залі,
што вясна ня прыносіць
ні дум,
ні трывог.
Я
лічыў-бы за жарт
гэтай прыкрасьці выраз,
каб наперакор думкам
і волі самой
ат спадыспаду дзён
у вялізманны вобраз
ня вырас
дзень маленства майго
і вясновых самот.
Я згадаў,
як гайсала
галоднае рэха
на парожных сьвірнах...
І каб толькі пражыць
узьдзіралі на корм
абымшэлыя стрэхі
перад тым,
як пачнуць
аплываць капяжы.
Я зьбіраў басаног
крапіву каля плоту
перад тым,
як зямля
наліецца цяплом...
Можа вы
і ня ведалі
гэтых клопатаў,
а для нас яно—
нашым
маленствам было.
І таму
кланчукамі
ў сямнаццатым годзе,
занядбаўшы забавы,
ня знаючы сну,
мы галодную восень
пры сьцюдзёнай пагодзе
сустракалі,
як лепшую
нашу вясну.
Ды нашто перагортваць
балонкі гісторыі,
калі чара сучаснасьці
поўна да дна?!
Я хачу расказаць,
як няўгойнае гора
залячыла надзеяй
вялікай
вясна.

●

Дзесьці блізка зусім
адзінокая маці
аббіла парогі
пастарункаў і гмін [1])...
Засталася на ўцеху
вяроўка ў хаце,
бо на векі засуджаны
быў яе сын.
І яна,
што сваю
аднастайную сьцежку
пратаптала
праз гора,
нядолю
і жвір,
і яна
загубіла
апошнюю ўсьмешку,
без каторай нікому
ня суджана жыць.
І на цягу начэй,—
да вар'яцтва бяссонных,—
калі месяц над полем
асьнежаным
стыў,
яна білася ў роспачы
дзікай!
шалёнай!—
і чытала на памяць
ад сына лісты:
— Сынку...
сынку...
Ты пішаш:
„Мужайся!"
Абяцаеш вярнуцца
дваццатай вясной...
Покуль тая паводка—
паводкаю жалю
захлынецца жыцьцё мае,
добранькі мой!
Хіба выцерпіць
гэтае
маці пакорна,
доляй выкляты,
любы мой сын!
І зьвіваючы рукі,
рыдаючы горна
яна доўга глядзела
кудысь у далячынь.
Так было,
калі краем
хадзіла зіма,
калі біліся
цені
і
вецер
у хату,
калі дрэвы,
падняўшы
галіны на ўзмах,
вартавалі дарогі
ў адзеньні кашлатым.
А пазьней,
на прадвесьні,
калі ўначы
варушыліся дрэвы,
зьбіраліся ў сад,
калі бразгалі звонка
вясьнянак ключы,—
сын да маткі
таемна пісаў:

●

— Маці...
Матачка..
Надзялі мяне сілай!
Дай мне дужасьць
разьбіць
мураваныя сьцены!
Я сягоньня пачуў,
калі ты галасіла...
Галасі-ж,
галасі,
каб рыдала каменьне.
Бурны подых вясны
мне прыносіць твой голас,
і ці знаеш,
як жудасна
хочацца жыць,
калі скрозь
наліваецца
сілаю поле,
калі скрозь
аплываюць
са стрэх капяжы.
Станеш вечарам,
клічаш-клічаш
праз турэмныя краты
сваю маладосьць,
і яна,
з далячынь,
быццам гул навальнічны,
адгукаецца рэхам
і прыходзіць
як госьць.
Значыць,
вырасьце
—чую—
такая адвага,
што на волю
з каменных муроў
правядзе!
Вельмі просты наш плян,
і з халоднай развагай
мы рыхтуем
сваё вызваленьне
штодзень.
Без ключоў адамкнём
заржавелыя дзьверы
перад тым,
як зусім
аплывуць капяжы,
і прыду да цябе,
поўны сілы і веры,
каб ізноўку
за волю змагацца
і жыць.

●

Гэтак сын абяцаў
на мінулым прадвесьні,
і ніхто не разважыў,
што гэта вясна
напляла дзікіх плянаў,
каторых ня зьдзейсьніць,
пра каторыя
вязьні
адно толькі сьняць.
Але-ж стала штосьці
на сьвеце
такое,
што навалай шумяць
на прадвесьці лясы,
і самотная маці
з халодным спакоем
і дагэтуль чакае,
што вернецца сын.
Дзе-ж ёй ведаць,
старэнькай,
што ня шэньціла сыну
перайсьці цераз сьцены
Лукіскі вастрог [2])
і што сын—
вось за гэты
вар'яцкі ўчынак
быў павешан
у ліку
другіх чатырох.

●

Так бывае...
А вы мне
нядаўна сказалі,
ці то ваша суседка
з паднятым брывом...
Адным словам,
я чуў
кагадзе ў гэтай залі,
што вясна ня прыносіць
ні дум,
ні трывог.
Я
жыцьцём
бязьменным сваім
пратэстую,
і надзею,
як тая
матуля,
рашчу,
што мы стрэнем яе,
вясну маладую—
рэвалюцыю сьвету,
каторай ня ўшчуць...
Яна прыдзе
пасьля
баявога прадвесьня,
яна стане
на ўсіх
скрыжаваньнях дарог,
яна будзе гучаць,
як магутная песьня,
поўным голасам дум
і вялікіх трывог!

[1]) Пастарунак — аддзяленьне жандармэрыі, гміна—паватовае кіраўніцтва ў Польшчы.

[2]) Лукіскі вастрог — турма ў Вільні (Зах. Беларусь).

Рыгор Жалязьняк.

Марка: „Георг Гехорт".

На гамбургскім небе
усход чырванее,
разблытаўшы воблакаў
шэрых вавеі.
З пахмурых заводаў
«Георг Гехорт»
грузна машыны
уходзяць у порт.
Ціха шамрыць
над нагамі брук,
ціха слухае
Гамбург.

●

Сіла—магутнасьць
заводы Гехорт...
Георг рыхтуе
газы і шрот.
Душныя цэхі
вокам ня зьмерыць—
тут куецца
і плавіцца сьмерць.

●

Адлер Ганс—
юнак рабочы
творчасьць,
маладосьць,
натхнёнасьць.
Толькі ён
пахмурна мружыць вочы,
мерыць позіркам балёны.
Ён адно
ня можа тут зладзіць:
куды ўходзіць
ноччу грузавік?
Для чаго?
Каму?
Куды?

. . . .

Душна ў цэху,
чадна,
дым.

●

Ранішні дожджык
ліжа панэлі.
Гамбург устаў,
хістка вочы працёр.
Трамваі на стыках рэльс
празьвінелі,
прымчаўшы з сутоньня
ў горад жыцьцё.
Гудок прагучэў
з заводзкае вежы,
абдаўшы парай
паветра сьвежае.
У цэхах ціш...
Не шасьціць канвэер.
Ад грузных балёнаў
жахам вее.

●

Ты спакойны, Георг.
Ты спраўляеш
свой «Mitig».
Як?
Ці салодка
разам з крывёю
віно?
Ня чутны табе покліч
грознага мітынгу
і трывогі ўздыму
табе ня відно.
Ты ня чуў,
што трывожны
гудковы ўзвыў глухі
па-іншаму—
роспачна
сёньня гудзеў.
Невядома табе,
што руйнуючым выбухам
на заводзе атручана
сотня людзей.
Невядома табе...
Ты вясёлы,
ня сьмейся-жа!
Хутка сполах нэрвовы
ухмылку сатрэ.
Аб усім
табе сёньня раскажуць
трансмісіі,
і суровыя,
грозныя,
літары
«Штрэйк».

●

На Бэргенштасе
гулка
пачаў зьвінець
густы і мулкі
і злы сьвінец.
Фашыстаў орды
атрадаў конных
бег
разьнесласяя па гораду.
«чырвоных
бій».
Сябры,
чаго-ж ды сталі мы?
Заторы ўзруш!
Рабочымі кварталамі
Наперад руш!
«Цэнтральпарк»
трэ заняць нам
(рука, сьціскай наган)
кіруе дэманстрацыяй
Адлер Ганс.
Натоўп
пачаў
сутуліцца
(спакойны Ганс).
Агортвае вуліцу
шэры газ.
Зноў рушацца калёны,
зьвініць сталёвы шрот
Ганс бачыць
на балёнах
марку „Гехорт".
Сурова мружыць вочы.
Чакай...
Зладзіў...
Дык вось куды
ноччу
уходзіў грузавік.
Сябры,
чаго-ж ды сталі мы?
Заторы ўзруш!
Рабочымі кварталамі
наперад руш!

Літаратурнае жыцьцё.

❋ На працягу 1933 году аргкамітэтам віцебскага саюзу савецкіх пісьменьнікаў будзе выдадзена сэрыя літаратурна-мастацкіх зборнікаў пісьменьнікаў і літгурткоўцаў на беларускай, яўрэйскай і польскай мовах. Падрыхтаваны першы зборнік Андрэя Ушакова «Праца і маладосьць» (вершы), які выйдзе з друку ў пачатку сакавіка.

❋ Пачата праца творчага сэмінара пісьменьнікаў. Заняткі адбываюцца 6, 12, 18, 24, 30 кожнага месяцу з 10 гадзін раніцы. Сэмінарам кіруе т. Рубінчык.

❋ Літаратурная кансультацыя для рабочых-ударнікаў утвараецца штодзённа з 3-х да 5 гадз. у Палацы працы, пакой № 31.

❋ Літаратурны гурток імя Горкага заводу „Чырвоны мэталіст" выдаў кніжку нарысаў А. Папіша: „Узгадаваны рэвалюцыяй".

❋ Для лепшага наладжваньня работы па заклiку ўдарнікаў у літаратуру і папулярызацыі мастацкай літаратуры сярод рабочых, да віцебскіх прадпрыемстваў прымацаваны пісьменьнікі: да фабрыкі імя Цэткін—Ушакоў, „Чырвоны мэталіст"—Люгоўскі, швэйнікаў—Рэлес, да клюбу імя Парыскай камуны—Жалязьняк, да „Дзьвіны"—Жыткевіч і Бандарына.

❋ Віцебскі крытык С. Васілёнак напісаў крытычныя працы: „М. Горкі ў сусьветнай літаратуры" і „Пра творчасьць Андрэя Ушакова". Артыкулы будуць друкавацца ў часопісе „Заклік".

ПАД ФАЛЬШЫВА-НАЦЫЯНАЛЬНЫМ СЬЦЯГАМ.

Гутарка ідзе аб актывізацыі буржуазных нацыяналістаў у Беларусі, аб палітычнай сутнасьці іх выступленьняў, якія адлюстроўваюць супраціўленьне мерапрыемствам пралетарскай дзяржавы з боку гінучага кулацтва.

Кулак у Беларусі адкрыта супроць дзяржаўных загатовак, супроць калгасаў не выступае, ён зварачаецца да новай формы барацьбы, прыкрываючыся фальшыва-нацыянальным сьцягам, даказваючы справу такім чынам, што цэнтр, моў, умшчамляе інтарэсы нацыянальнай рэспублікі. Гэты новы, вельмі тонкі манэўр кулацтва і яго авангарду—нацыянал-дэмакратаў незаўседы сустракае належны адпор мясцовых камуністаў, якія нярэдка праходзяць міма кулацкіх манэўраў падобнага роду, і тым самым скочваюцца ў балота нацыянал-апартунізму.

У гэтым няцяжка пераканацца, калі прывесьці некаторыя найбольш характэрныя факты. На адным са сходаў у Менбудканторы выступіў нейкі Сухман, які заявіў, што ўся беларуская бульба аддана цэнтру (маецца на ўвазе Ленінград), а карэнным жыхаром прыходзіцца купляць яе на рынку па дарагіх цэнах.

На жаль, партарганізацыя Менбудканторы ня выкрыла гэтага клясава-варожага, паклёпніцкага выступленьня. Кулацкая сутнасьць прамовы Сухмана відавочна. Увесь плян загатовак бульбы ледзь дасягае 8 проц. валавога збору бульбы ў Беларусі.

... сям-там (Акадэмія Навук) зьяўляюцца гутаркі аб тым, што Беларусь мае «особенную стать», што трактары трэба пасылаць у стэпавыя раёны, у Беларусі, моў, у сілу глебавых умоў нельга араць вялікімі загонамі.

Няўжо гэтыя факты не гавораць аб новых формах супраціўленьня кулацтва калектывізацыі і загатоўкам!

Клясавы вораг ня толькі робіць націск на малаўстойлівыя пласты працоўных. Ён сам стараецца пралезьці ў дзяржаўны апарат, павесьці там шкодніцкую работу. Справа беларускага Дзяржземтрэсту, дзе група актыўных прымчэнаўцаў (Прышчэпаў—былы наркамзем Беларусі, які праводзіў у свой час махровую кулацкую палітыку), на працягу некалькіх год тварыла контррэвалюцыйныя справы, зьявілася рэзультатам невыстарчальнай клясавай пільнасьці камуністаў—работнікаў зямельных органаў Беларусі. Група шкоднікаў, якая складалася з нацыянал-дэмакратычных элемэнтаў, разьлічвала выклікаць азлабленьне працоўнага сялянства супроць калектывізацыі і для гэтага заблытвала землеўпарадкаваньне, спрыяла празяханьню ў калгасы кулакоў.

І ў даны момант зямельныя органы Беларусі, у прыватнасьці, апарат Наркамзему, поўнасьцю яшчэ ня вызваліліся ад чужых элемэнтаў.

Нязусім добра і ў органах Наркамасьветы Беларусі (кіраўніцтва Галоўліту, кіраўніцтва ВНУ). Так, у вышэйшым пэдагагічным інстытуце, які рыхтуе кадры выкладчыкаў грамадзка-эканамічных дысцыплін, кіраўніцтва асноўнымі катэдрамі ажыцьцяўляецца такімі выкладчыцкімі сіламі, якія ня могуць забясьпечыць маркс-ленінскага выхаваньня студэнтва. Пакажам хоць-бы на артыкул Гесэна («Бальшавік Беларусі», 14, 1932 г.). Гесэн у яўна права-апартуністычным артыкуле, які крытыкуе адну з работ гісторыка Корнажыцкага, упарта даказваў рэвалюцыйную ролю беларускага кулацтва ў дакастрычніцкі пэрыяд, цалкам быццам падтрымліваўшага пралетарскі рэвалюцыйны рух.

У мастацкай літаратуры Беларусі за апошні час таксама былі вылазкі нацыяналістычных элемэнтаў. Клясавы вораг у барацьбе з пралетарскай дзяржавай не ганьбуе і такім тонкім інструмэнтам, як мастацкая літаратура.

Ня так даўно на старонках газэты «Літаратура і мастацтва», якая выдаецца на беларускай мове, зьявіўся мастычны твор пісьменьніка Баранавых «Сын мацеры». Не ўваходзячы ў ацэнку гэтай рэчы з мастацкага боку, зьвернем увагу толькі на яе палітычную сутнасьць.

Выбраўшы алегарычную форму, аўтар працягвае буржуазна-нацыяналістычныя ідэі.

«Маці калыхала сына. Плакаў сын і ня ведаў чаго, а маці калыхала, гаварыла:

— Сьпі, сьпі, мой мілы сынок, ня плач-жа. Вырасьцеш вось... будзеш вялікім, вялікім. Адважным»

Маці пяяла сыну песьню. Кукавала зязюля, сын падрастаў, пачаў пасьціць стада.

І яшчэ ішлі, міналі гады. Сумна толькі, але ішлі наперад. Сын мацеры, ідучы за гадамі, вырас.

... Стада ў поле больш не ганяў. Пачаў сеяць палоскі. Шырокія, доўгія палоскі. Сеяў і думаў: „Пасею—пажну".

Сялянскі сын, аказваецца, дарэмна сеяў.

Далей аказваецца, чужыя людзі пачалі жаць яго палоску. А зязюля зноў кукавала і як быццам насьміхалася над сейбітам.

Паўстае пытаньне, каму, як не кулаку, служыць гэты твор? У якую-б мастацкую форму ні адзявалася гэта кулацкая мудрасьць, зусім ясна, што ў даным выпадку на старонках „Літаратуры і мастацтва" поўным голасам загаварыў кулак супроць калектывізацыі. Зусім незразумела, аб чым думалі шаноўныя рэдактары, што прапусьцілі тварэньне Баранавых у газэце?

Другі факт ня менш паразьлівы. У № 8 часопісі «Беларусь калгасная» надрукавана контррэвалюцыйная паэма Нікановіча „Журавіны".

Героям на гэты раз выбран... пралетарскі пісьменьнік. Аўтар апявае становішча пісьменьніка ў нашай краіне. Вакол бяздушша, нікому не патрэбна мастацкая творчасьць. Рабочыя адштурхоўваюць ад сябе прадстаўнікоў інтэлігенцыі.

Герой паэмы блізкі да самагубства. Граюць „Сьмерць Азы". На душы боль „глыбокі і вострый, як брытва на горле". Прыходзіць ліст мацеры з калгасу. Маці сэрцам чуе, што з сынам штосьці нядобрае, кліча яго ў калгас.

Мадэрнізаваны Есенін піша ў адказ ліст, раіць мацеры падсесьці ў вольны час да радыё (яно ёсьць у калгасе) і паслухаць «Сьмерць Азы». Тады маці, моў, зразумее, якія пакуты цярпіць яе сын, бо ў гэтай музыцы сабраны ўсе сьлёзы чалавецтва.

Што-ж сказаць аб гэтай рэчы? Брудная, паклёпніцкая выдумка, якая праследуе контррэвалюцыйныя мэты.

Журавіны—тыповы прадукт багемы, апаляцыі да варожых клясаў з повада быццам цяжкага становішча інтэлігенцыі ў Савецкай краіне.

Прыходзіцца толькі зьдзіўляцца клясавай сьлепаце рэдактароў часопісі, якія ўзялі пад абарону гэту контррэвалюцыйную пісаніну і супраціўляліся забароне часопісі. Да рэчы, рэдагуе часопісь Мурашка, адказны сэкратар—Баранавых.

У заключэньне нельга не адзначыць яшчэ аднаго факту, праўда, некалькі іншага характару. У сувязі з 50-годзьдзем народнага паэта Беларусі Янкі Купалы выдан 6 том яго твораў, у які ўключаны таксама некаторыя яўна нацыяналістычныя творы паэта. Паўстае пытаньне, каму патрэбна было выцягваць на сьвет іменна гэтыя вершы? Цікава адзначыць, што гэта далёка ня першы выпадак у практыцы работы Белдзяржвыдавецтва.

Такая заўвага тым больш к месцу, што многія члены партыі апалегетычна адносяцца да творчасьці Янкі Купалы, тым самым ніколькі ня спрыяючы яго здароваму росту.

Мы маем на ўвазе зусім няправільны падыход да ацэнкі творчасьці Янкі Купалы на старонках той-жа часопісі «Беларусь калгасная». У № 6—7, прысьвечаным 50-годзьдзю творчасьці паэта, нехта Сідарэнка ў вялікім крытычным артыкуле загадзя папярэджвае чытача аб пазыцыі, занятай часопісьсю:

«Што-б ні «умазаключылі» зараз некаторыя разумовыя паралітыкі і артадаксальныя гандляры ісьцінай адносна функцыянальнай вобразнасьці купалавай паэзіі і ва ўмовах былой Беларусі і ва ўмовах Беларусі савецкай, як-бы па фарысейску вытрымана ні гнусавілі ўсе пачуцьцёвыя кастраты адносна рэакцыйнасьці гэтай паэзіі па прычыне «празьмернага гуманізму» і іншых падобных зьявішчаў, уласьцівых быццам і самому паэту ў падыходзе да чалавека і г. д., пад якую-б рубрыку спэкуляцыйнай клясыфікацыі ні падводзілі яго некаторыя бяздарныя «праграмшчыкі» і «хрыстаматчыкі»,—бясспрэчна адно: купалава паэзія ёсьць вельмі яркі факт і магутны ўзор сацыяльна-нацыянальнага вызваленьня працоўных Беларусі».

Ці ня ясна, што і ў даным выпадку мы маем яркае праяўленьне нацыяналістычных тэндэнцый? Сідарэнка імкнецца рэстаўраваць ідэю нацыянал-дэмакратызму шляхам быццам-бы абароны Янкі Купалы ад вульгарызатараў і літаратурных невукаў. Замест таго, каб крытыкай дапамагчы паэту перамагчы асобныя памылкі, агульнае ўзьвядзеньне ў дабрачыннасьць тых памылак, якія, да рэчы, прызнаваў сам паэт.

Мы пакідаем у баку стыль і тэрміналёгію Сідарэнкі. Так гаварыць можа толькі азлоблены дробны буржуа. У гэтым можна пераканацца яшчэ раз, калі перагартаць той-жа нумар часопісі і прачытаць крытычны агляд творчасьці ўдарнікаў, напісаны тым жа Сідарэнкам (пад псэўданімам Пенаўкіна), у якім разьбіраюцца з пункту гледжаньня расстаноўкі знакаў прыпынку яўна нацыяналістычныя і контррэвалюцыйныя вершы.

Усе гэтыя факты сьведчаць аб тым, што клясавы вораг перабудоўваецца. Разьбітыя контррэвалюцыйныя групы яшчэ шавеляцца і там, дзе няма бальшавіцкага кіраўніцтва, дабіваюцца сякога-такога посьпеху. Партыйным арганізацыям неабходна разгарнуць барацьбу з усякімі праяўленьнямі як ухілу ў бок вялікадзяржаўнага шавінізму, які зьяўляецца галоўнай небясьпекай, так і мясцовага нацыяналізму, памятаючы ўказаньні т. Сталіна, што ўхіл да мясцовага нацыяналізму «...адлюстроўвае нездавальненьне аджываючых клясаў раней прыгнечаных нацый рэжымам дыктатуры пралетарыяту, іх імкненьне абасобіцца ў сваю нацыянальную дзяржаву і ўсталяваць там сваё клясавае панаваньне. Небясьпека гэтага ўхілу заключаецца ў тым, што ён культывуе буржуазны нацыяналізм, аслабляе адзінства працоўных народаў СССР і грае на руку інтэрвэнцыяналістам».

У барацьбе супроць дыктатуры пралетарыяту вораг пускае ў ход усе сродкі, ён часамі не ад таго, каб выступіць і выступае пад фальшыва-нацыянальным сьцягам.

„Каб разгледзіць такога спрытнага ворага і не паддацца дэмагогіі, трэба ўладаць рэвалюцыйнай пільнасьцю, трэба ўладаць здольнасьцю сарваць маску з ворага і паказаць калгасьнікам яго сапраўдны, контррэвалюцыйны твар". (Сталін).

Трэба думаць, што партыйная арганізацыя Беларусі з гэтай задачай справіцца.

Г. Менск. А. Давідзюк.

АД РЭДАКЦЫІ «Праўда» чакае адказу ЦК КП(б)Б на зьмесьце паведамленьня нашага спэцыяльнага карэспандэнта.

(«ПРАЎДА»).

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА.

ЧОТКАСЬЦЬ, БАЛЬШАВІЦКУЮ АПЭРАЦЫЙНАСЬЦЬ—КОЖНАМУ ВУЧАСТКУ РАБОТЫ.

„ПАРТЫЙНАСЬЦЬ—ГЭТА ГАЛОЎНАЕ. Нельга забываць, што гаспадарнікі акружаны ўсялякімі людзьмі, і нашымі і чужымі, якія спрабуюць на яго ўплываць, спрабуюць разлажыць яго. Той гаспадарнік, той дырэктар, той начальнік цэху, які ўмее супроцьстаяць гэтаму, захаваць цалкам сваё партыйнае нутро па-бальшавіцку,—той маладзец. А той, хто зьбіваецца з гэтага шляху, той загіне, нічога з яго ня выйдзе. **ПАРТЫЙНАСЬЦЬ—ПЕРШ ЗА ЎСЁ І РАНЕЙ ЗА ЎСЁ".** *(З прамовы т. Орджонікідзэ на аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б).*

ГАСПАДАРНІКІ ДРУКАРНІ НЕ НАВУЧЫЛІСЯ РАБОТАЦЬ НОВЫМ СТЫЛЕМ.

Павышэньне якасьці прадукцыі, узьняцьцё прадукцыйнасьці працы, зьніжэньне сабекошту—пастаўлены партыяй, як цэнтральная (у галіне прамысловасьці) задача для 1933 году—першага году другой пяцігодкі. Адсюль зразумела, якую вялікую ролю адыгрывае якасьць гаспадарчага кіраўніцтва. Расхлябанасьці, безадказнасьці ня можа быць месца. Кожны гаспадарнік, няхай ён будзе брыгадзір ці дырэктар, павінен быць на вышыні пастаўленых партыяй задач. Павышэньня якасьці работы на ўсіх вучастках сацыялістычнага будаўніцтва патрабуюць задачы 1933 году ад усіх арганізацый, рабочых і калгасьнікаў. Задачы гэтыя чотка акрэсьлены ў гістарычных рашэньнях студзеньскага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) і праграмнай прамове т. Сталіна.

Трэба сёньня з усёй рашучасьцю падкрэсьліць, што ў друкарні «Камінтэрн» не зрабілі нават павароту ў бок палепшаньня якасных паказчыкаў работы. Друкарня, як і раней, выпускае прадукцыю нізкай якасьці. Гаспадарчае кіраўніцтва друкарні не пераключылася, і мы не памылімся калі так скажам, не жадае пераключыцца на баявую работу па рэалізацыі апошніх рашэньняў ЦК і ЦКК. За фактамі далёка ісьці непатрэбна.

Для характарыстыкі становішча гаспадарчага кіраўніцтва друкарні прывядзем толькі адзін факт, [illegible] № 14 [illegible] раённай газэты «Сталінец». У машыну [illegible] пумар быў перадан з наступнымі дэфэктамі: развярстнай старонка (2 і 3) з паскрэб-

ленымі сталбцамі; на кожнай з старонак нумара ў шапках карэктурай груба нявыпраўленыя памылкі (замест УсеКП(б) астаўлена УсеП(б)—чытаў карэктуру Шульман, замест 1933 г. астаўлена 1932 г. (чытала карэктуру Убель). Мы прывялі гэты прыклад невыпадкова. Аналёгічных фактаў у арсэнае гаспадарчага кіраўніцтва друкарні шмат.

У чым тут корань зла?

Па частцы карэктуры безадказнасьць пануе ва-ўсю. Яе стварае сам дырэктар т. Ханін і загадчык мелачна-наборнага аддзяленьня т. Аксельрод.

— Правярай толькі абзацы,—загадаў т. Аксельрод т. Шульману карэктыраваць зьмешчаную ў газэце «Сталінец» прамову т. Сталіна «аб рабоце ў вёсцы».

— Чытай карэктуру без падчытчыкаў і арыгіналаў,—гэткія распараджэньні дае дырэктар друкарні Ханін сваім супрацоўнікам. Адсюль зразумела, чаму такая безадказнасьць у рабоце карэктароў, чаму зачастую нявыпраўленыя граматычныя памылкі ператвараюцца ў палітычна-шкодныя фразы.

Цяпер па частцы наборнай. і тут безадказ[illegible]

[illegible] № 14. [illegible]

№ 55. Гэткія „казусы" сустракаюцца амаль з кожным нумарам раённай і шматтыражнай газэты.

— Хто ў гэтым вінаваты? Альбо наборшчык, які няправільна заключыў радкі, альбо мэтранпаж, які недагледзеў, што была расключана вярстатка, альбо машыніст, які няправільна заключыў паласу ў машыну?

— Так, хто-небудзь з трох,—згаджаецца дырэктар.

Але-ж хто канкрэтна? Прозьвішча віноўніка? Гэтым пытаньнем ніхто не займаецца. Проста кажучы, не жадае займацца. Ніводзін „аматар" вядобраякаснай работы не атрымаў спагнаньня. Больш таго, ніхто з наборшчыкаў нават ня ведае аб рэзультатах сваёй работы па якасных паказчыках.

За гэткае безгаспадарчае становішча вялікая доля віны падае і на групком. Ён дрэнна дапамагаў гаспадарнікам. Ён не мабілізоўваў масы рабочых праз вытворчыя нарады, на актыўны ўдзел у кіраўніцтве вытворчасьцю, на барацьбу за якасьць работы. Вытворчых нарад за апошнія тры месяцы нават зусім ня было.

[illegible]

Рыгор Максімаў.

РЭЗУЛЬТАТЫ АДСУТНАСЬЦІ РАБОТЫ Ў МАСАХ.

У ШЧОТКАМБІНАЦЕ АПАРТУНІСТЫЧНА НЕДААЦЭНЬВАЮЦЬ ПАЛІТЫЧНАЙ АГІТАЦЫІ.

9-ую гадавіну сьмерці У. І. Леніна—вялікага правадыра сусьветнага пралетарыяту—наша партыя праводзіла пад зьнакам [illegible] вялізарнейшых перамог партыі, рабочае класы і калгаснікаў на [illegible] сацыялістычнага будаўніцтва. [illegible] палітычнае пытаньне павінна было заняць у рабоце партыйнага калектыву [illegible] арганізацыі камбінату на адзела мабілізаваць рабочых на падвядзеньне вынікаў першай бальшавіцкай пяцігодкі. Гэта з усёй відавочнасьцю падцьвярджаюць факты палітычнай сьлепаты, якія мелі месца ў апошнія дні.

Прапрацоўка вынікаў студзеньскага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) на партыйным сходзе ў першы раз сарвалася з прычыны яўкі зусім нязначнага ліку—35 камуністаў і адзінак беспартыйных рабочых. На другі сход па гэтым-жа пытаньні сабралася 45 камуністаў (з 200) і некалькі беспартыйных рабочых. У выніку прапрацоўка рашэньняў пленуму была праведзена фармальна.

Даклад тав. Сталіна на студзеньскім пленуме ЦК і ЦКК мае вялізарнейшае гістарычнае значэньне, як фактар перамог сацыялізму ў нашай краіне. Прапрацоўка гэтага даклада таксама не была арганізавана. [illegible] сходзе ня было спрэчак, ня было пытаньняў... на гэтым сходзе была вынесена пастанова ў наступны дзень прапрацаваць даклад т. Сталіна па зьменах, групах. Пастанова засталася ў папцы тэхнічнага сакратара партколектыву і далей нікуды не прасунулася. Такім чынам, даклад тав. Сталіна не даведзены нават да асноўнай масы рабочых.

Прапрацоўка вынікаў пленуму аб першай пяцігодцы і задачах другой пяцігодкі ў цэхах так і не была праведзена, бо камуністы Вітэнзон, Шапіра І., Клімовіч, Гурэвіч Макс нараз адмовіліся праводзіць гутаркі, матывуючы тым, што «няма матар'ялаў пад рукамі».

І яшчэ факт.

Жалобнае паседжаньне, прысьвечанае 9-[illegible] вынікі [illegible] нават пасьля гэтага нічога ня было зроблена.

У чым тут справа? Чым тлумачацца гэткія адносіны арганізацый камбінату, асобных камуністаў да важнейшых дырэктыў партыі?

Гэта тлумачыцца праваапартуністычнай практыкай у рабоце партарганізацыі шчоткамбінату.

Гэта тлумачыцца выключна яе нежаданьнем мабілізавацца на рэалізацыю пастаноў партыі, ігнараваньнем дырэктыў аб перанясеньні цэнтру цяжару партработы ў нізавое зьвяно, цэх, групу, брыгаду. Гэта тлумачыцца няўменьнем і нежаданьнем мабілізаваць сваю работу на сапраўднае бальшавіцкае выхаваньне рабочых мас і ўзмацненьне радоў партыйнай арганізацыі.

Прусьлін.

ПРЫКЛАД НЯПРАВІЛЬНАГА І ШКОДНАГА КІРАЎНІЦТВА КАЛГАСАМІ.

Пры землеўпарадкаваньні тэрыторый калгасаў Рудакоўскага сельсавету, згодна пастановы гарсавету, зямельная плошча ў колькасьці 50 га брыгады Байбарава калгасу „Чухвары", каля 15 га з калгасу імя Сталіна і каля 20 га зямель аднаасобнікаў прырэзана да тэрыторыі калгасу „Шлях да сацыялізму", гэтага-ж сельсавету. Такім чынам, калгасу „Шлях да сацыялізму" прырэзана каля 85 га плошчаў (за вылікам тых плошчаў, якія перадаены ад калгасу „Шлях да сацыялізму" калгасу імя Сталіна).

У 1932 годзе калгас „Шлях да сацыялізму" пасеяў і ўбраў 206 га, а плян севу на 1933 год, улічваючы гэту прырэзку, дан на 317 га. Зараз у калгасе не хапае насеньня. Як-жа „урэгуляваў" намесьнік загадчыка сельгасаддзелу гарсавету т. Леўшын гэтае заблытанае становішча з прырэзкамі ў калгасе „Шлях да сацыялізму"? Ён вырашыў: „Брыгаду Байбарава ад калгасу „Чухвары" перадаць калгасу „Шлях да сацыялізму" з усімі сродкамі вытворчасьці, але-ж... без насеньня, бо праўленьне калгасу „Чухвары" разбазарыла насеньне. Насеньне брыгады Байбарава—перадаць калгасу „Чухвары" (ад якога адыйшла зямля). На [illegible]

рыманую ад калгасу імя Сталіна, засыпаць калгасу „Шлях да сацыялізму" (нягледзячы на тое, што ў калгасе імя Сталіна недахопу насеньня няма), прычым, калі няма яравога насеньня, то засыпаць азімым жытам, затрымаўшы разьмеркаваньне ўраджаю". Леўшын раіць старшыні калгасу „Шлях да сацыялізму" для замены жыта—прадаць сьвіней і кароў.

Калі старшыня калгасу „Шлях да сацыялізму" т. Цітоў, камуніст, прасіў Леўшына дапамагчы яму і праўленьню калгасу знайсьці выхад з такога становішча—апошні, стукнуўшы кулаком па сталу, крыкнуў: „Не разгаварваць! Я загадваю засыпаць жыта ў насенфонд". Цітоў прасіў Леўшына прыбыць у калгас на агульны сход, каб растлумачыць калгасьнікам аб засыпцы насенфондаў—апошні адмовіўся, заявіўшы: „Калі мне гэта будзе патрэбна—тады і прыеду".

Рудакоўскі сельсавет і парт'ячэйка таксама «прыклалі свае рукі» да фондаў калгасу «Шлях да сацыялізму». Яны прапанавалі Цітову здаць у загатоўкі з калгаснага закраму жыта за 12 гаспадарак, вычышчаных з калгасу і абкладзеных цьвёрдым заданьнем. Калі Цітоў запратэставаў, кажучы, што ім столькі [illegible] з калгасу, сакратар ячэйкі т. Сьцяпанаў супакоіў яго: «Ты здай, а мы пасьля з іх спагнаем». Прышлося здаць за цьвёрдазаданьнікаў хлеб, і як вынік, за 15 цнт. жыта ў калгасных закрамах стала менш, а 12 кулакоў «выканалі» цьвёрдае заданьне калгасным зярном.

Леўшын і Сьцяпанаў запамяталі, што «...калгасны лад не зьмяншае, а павялічвае клопаты і адказнасьць партыі і ўраду ў адносінах разьвіцьця сельскай гаспадаркі. З гэтага вынікае, што партыя, калі яна хоча кіраваць калгасным рухам, павінна ўваходзіць ва ўсе дэталі калгаснага жыцьця і калгаснага кіраўніцтва. З гэтага вынікае, што партыя павінна не зьмяншаць, а павялічваць свае сувязі з калгасамі, што яна павінна ведаць усё, што адбываецца ў калгасах, каб у патрэбны час прыйсьці на дапамогу і папярэдзіць пагражаючыя калгасам небясьпекі» (з прамовы т. Сталіна на студзеньскім пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б). Адпаведныя арганізацыі павінны напомніць Леўшыну і Сьцяпанаву як кіраваць калгасным будаўніцтвам. Заблытанасьць з плянам веснавога севу па калгасе «Шлях да сацыялізму» павінна быць неадкладна высьветлена. Не дапусьцім зрыву ў калгасе веснавой сяўбы!

Аграном «В. П.» А. Лало.

ЛІКВІДУЙЦЕ БЯСПРЫТУЛЬНАСЬЦЬ ТРАМ.

Усёй грамадзкасьці гораду вядома, у якіх цяжкіх умовах прыходзіцца працаваць ТРАМ, [illegible] Да нядаўна БДТ-2 ТРАМ увесь час праца[illegible] у тэатры, на прыемныя БДТ-2, калі мы [illegible] «Віцебскага пралетарыя» [illegible] ТРАМ [illegible] гатая маршчэнцца, да рамонту будынку на прыстасаваньне. Мы лічым, што маем усе падставы патрабаваць для ТРАМ [illegible]

Дырэктар віцебскага ТРАМ Л. Баев.
Мастацкі кіраўнік Мірон Барскі.
Сакратар камсамольскай ячэйкі Г. Магарэс.

НАПЯРЭДАДНІ СЛАЎНАЙ ГАДАВІНЫ.

Усямерна мацаваць сувязь чырвонай казармы з сацыялістычнымі прадпрыемствамі.

Ваенна-шэфская работа прафсаюзных арганізацый адыгрывае вялікую ролю ў справе ўзмацненьня абароназдольнасьці нашай краіны. Праз сыстэматычную сувязь чырвоных казарм з сацыялістычнымі прадпрыемствамі перадаецца вопыт вайсковай работы ў цэх, брыгаду, праз гэту сувязь узмацняецца клясавае загартаваньне байцоў. На гэтым фронце, як і на ўсіх іншых франтох сацыялістычнага будаўніцтва, мы маем вялікія посьпехі.

У часе падрыхтоўкі да 15-й гадавіны РСЧА абавязак кожнай прафарганізацыі, кожнай вайсковай часьці—арганізаваць баявы агляд шэфскай работы, узьняць яе на яшчэ большую, адпавядаючую сучасным задачам, вышыню.

Гарпрафсавет сумесна з палітаддзелам дывізіі праводзіць 13 лютага гарадзкую ваенна-шэфскую канфэрэнцыю. У суме іншых мерапрыемстваў, зьвязаных з падрыхтоўкай да 15-й гадавіны Чырвонай арміі, гэта канфэрэнцыя зьявіцца магутным сродкам умацаваньня і наладжваньня ваенна-шэфскай работы. Падрыхтоўка да канфэрэнцыі на некаторых прадпрыемствах пачалася. Яна павінна прыняць масавы размах. Да канфэрэнцыі патрэбна прыйсьці з канкрэтнымі вынікамі. Іх патрэбна рыхтаваць зараз-жа на кожным прадпрыемстве, у кожным вайсковым падраздзяленьні.

ШЫРЭЙ ФРОНТ ПАДРЫХТОЎКІ.

„Чырвоны мэталіст".

Па ўсіх цэхах заводу „Чырвоны мэталіст" 5 лютага былі праведзены мітынгі аб варашылаўскай эстафэце і падрыхтоўцы да 15 гадавіны РСЧА. На мітынгах прысутнічалі падшэфы—курсанты грамадзянскай школы лётнікаў імя Фабрыцыуса. Рабочыя пастанавілі адпрацаваць 4 гадзіны для пабудовы ангару і выклікаюць рабочых заводу „Камінтэрн".

Выдучаны па цэхах брыгады для агляду казарм, па ахопе ўсіх рабочых членствам АСО. Па варашылаўскаму ўкладу ў ашчадкасу разгорнута работа па ўсіх цэхах. Уперадзі ідзе ліцейны цэх.

* * *

Шчацінны камбінат.

Вядзецца масавая работа ў цэхах па падрыхтоўцы да 15-й гадавіны Чырвонай арміі.

Савет Асоавіяхэму праводзіць сваю работу пад пунктам гледжаньня 100 процантнага ахопу ўсіх рабочых членствам АСО, ліквідацыі запазычанасьці, рэалізацыі ў вызначаны тэрмін заданьня па 7-й лётарэі АСО. Намечана выпусьціць ціравых стралкоў ня менш як 1-й клясы—30 асоб, 2-й клясы—20.

Члены савету Асоавіяхэму ўносяць у фонд абароны краіны па 10 руб. і выклікаюць фабком і дырэкцыю.

Камсамольцы арганізоўваюць суботнік для абсталяваньня ленкуткоў у падшэфных часьцях. У шчацінным цэху арганізоўваецца маладзёжная брыгада імя 15-й гадавіны Чырвонай арміі. Фінуклад па варашылаўскай эстафэце набліжаецца да 100-процантнага выкананьня.

Швэйная „Прафінтэрн".

Кожная рота падшэфнай часьці 81-га стралковага палка прымацавана да асобнага цэху. Праводзяцца гутаркі з рабочымі аб варашылаўскім укладзе і ўзмацненьні работы АСО. Рабочыя пастанавілі арганізаваць ваенны куток. Намечана правядзеньне абаюднай экскурсіі рабочых у казармы, а байцоў на прадпрыемства.

Ячэйка „Чырвонага крыжу" вылучае брыгаду ў падшэфную часьць для пачынкі абмундыраваньня.

Варашылаўскі фінуклад перавыкананы, замест 10 тысяч рублёў сабрана звыш 11 тысяч руб. Падпіска працягваецца.

Фізкультурнікі „Прафінтэрну" сумесна з фізкультурнікамі вайсковай часьці арганізоўваюць ваенна-лыжны прабег.

Да дню 15-й гадавіны Чырвонай арміі намечана арганізаваць фотавітрыну на прадпрыемстве. З паказам лепшых прыкладаў баявой вучобы. Гэткая-ж вітрына будзе арганізавана і ў вайсковай часьці з паказам лепшых герояў барацьбы за плян па ўсіх паказчыках.

10 лютага, а 6 гадз. увечары, у памяшканьні вялікай залі гаркому КП(б)Б, склікаецца нарада камсамольскага актыву. На нарадзе павінны прысутнічаць усе сэкратары камітэтаў, калектываў, ячэек і члены бюро ячэек КСМ.

Гарком КСМ.

Адказны рэдактар Л. РОЗЭНБЛЮМ.

Абвяшчэньне віцгарфінаддзелу пра парадак утрыманьня з рабочых, служачых і каапэраваных саматужнікаў культжылзбору ў 1933 годзе.

У адпаведнасьці з пастановай ЦВК і СНК СССР за 29-е студзеня, ЦВК і СНК БССР за 3-е лютага і інструкцыі НКФ БССР ад 4-га лютага г. г. устанаўліваецца:

а) з рабочых, служачых і членаў прамысловых арцеляў, як у горадзе, так і на сяле, збор спаганяецца на працягу 8-мі месяцаў, у залежнасьці ад іх заработку за месяц, папярэдні плацяжу збору, у наступных разьмерах:

Разьмер месячнага заработку ў рублёх	Разьмер штомесячнага плацяжу збору ў процантах да месячнага заработку за папярэдні месяц.
Больш 75 да 100 . .	2,0
„ 100 „ 125 . . .	2,5
„ 125 „ 150 . . .	2,75
„ 150 „ 200 . . .	3,0
„ 200 „ 250 . . .	3,25
„ 250 „ 300 . . .	3,5
„ 300 „ — . . .	3,75

б) У склад месячнага даходу ўключаюцца ўсе сумы атрыманага заработку ўсіх відаў, г. зн. ня толькі асноўная зарплата, але і выплата за звышчасовыя і зьдзельныя работы, пэрсанальныя надбаўкі, прэміі, якія выплачваюцца пры прэміяльна-заахвочваючай сыстэме аплаты працы і інш.

УВАГА. Не падлягае ўключэньню ў склад месячнага заработку аднаразовыя ўзнагароды і прэміі, якія выплачваюцца з спэцыяльных фондаў, створаных па палажэньні ЦВК і СНК СССР ад 13-га жніўня 1931 г. «аб фондах прэміяваньня за дасягненьні па выкананьні прамфінпляну, а таксама за вынаходзтвы, тэхнічныя ўдасканаленьні і рацыяналізатарскія прапановы";

в) для рабочых і служачых, зарплата якіх была ўлічана пры абкладаньні іх гаспадарак с/г. падаткам за 1932 год, разьмер збору за іх па месцы працы (п. „а") зьмяншаецца на 15 проц. Гэтае зьмяншэньне ўжываецца толькі ў адносінах да тых, якія прадставяць установам па месцы працы даведкі ад сельсаветаў аб тым, што пры абкладаньні іх гаспадарак с/г. падаткам у 1932 г. частка іх зарплаты была ўключана ў абкладаемы даход гаспадаркі.

г) Пры выкананьні рабочымі і служачымі работ па сумяшчэньні ў 2-х ці больш прадпрыемствах, збор налічваецца па кожным месцы работы паасобку, па суме заработку, атрыманага ў кожным даным прадпрыемстве, установе ці арганізацыі. Пры гэтым неабкладаемы мінімум (неабкладаньне зарплаты да 75 руб.) ужы[illegible]

д) [illegible]

е) [illegible]

Прыкладна: рабочы паступіў на працу 20 студзеня і зарабіў за апошнюю дэкаду студзеня 75 рублёў. Плацёж збору за люты месяц вылічваецца з 225 руб. (75:10×30).

ж) Пры пераходзе рабочага ці служачага ў іншае прадпрыемства, збор налічваецца ў наступным парадку: пры пераходзе ў першай палове месяцу—плацёж збору за даны месяц па старых месцах працы не спаганяецца, а па новых—збор налічваецца і спаганяецца, пачынаючы з наступнага м-цу ў парадку п. „е" гэтага абвяшчэньня; пры пераходзе ў другой палове месяцу—плацёж збору за даны месяц спаганяецца па старым месцы працы на агульных падставах, г. зн. з заробку за першую палову гэтага месяцу па заробку за мінулы месяц.

УВАГА. Пры звальненьні рабочых ці служачых плацёж збору за даны месяц спаганяецца не залежна ад часу звальненьня.

з) З рабочых і служачых, якія паступілі на работу пасьля 1-га лютага 1933 году, спаганьне збору пачынаецца з наступнага, пасьля паступленьня на работу, месяцу, і вытвараецца ў разьмерах, паказаных у пункце „а" гэтага абвяшчэньня, але не далей сьнежня 1933 году.

У тым-жа парадку спаганяецца збор з рабочых і служачых: 1) якія не абкладаліся з пачатку году зборам па разьмерах сваёй зарплаты (менш 75 руб. у месяц), а потым зарплата павялічылася да сумы, якая перавышае неабкладаемы мінімум, 2) якія карысталіся з пачатку году ільготай па зборы, а потым пазбавіліся права на яе атрыманьне і 3) якія прапусьцілі з прычыны пераходу ў другое прадпрыемства адзін або некалькі плацяжоў збору.

УВАГА. З рабочых і служачых, якія прапусьцілі адзін або некалькі плацяжоў збору па хваробе, прапушчаныя плацяжы недаспаганяюцца.

і) Прадпрыемствы і ўстановы, арганізацыі абавязаны: пры прад'яўленьні ў банк патрабаваньняў на выдачу зарплаты за першую палову кожнага месяцу адначасова прадставіць загад Дзяржбанку (або разьліковыя [illegible]) на пералічэньне з іх рахункаў на рахунак дзяржбюджэту, культжылзбору, які падлягае ўтрыманьню з рабочых і служачых, і адначасова з выплатай зарплаты за першую палову лютага, ліпеня і верасьня прадстаўляюць гарФА аб налічэньні і ўплаце збору зьвесткі па форме № 1 (якую трэба атрымаць у гарФА—пакой № 8).

к) За няправільнае або несваечасовае ўтрыманьне збору і за несваечасовую здачу ў Банк сабраных сум—вінаватыя ў гэтым асобы прыцягваюцца да адказнасьці, згодна палажэньня ЦВК і СНК СССР ад 17-га верасьня 1932 г.

Загадчык гарфінаддзелу Адам.
Старшы інспэктар па даходах Бэрман

9 лютага 1933 г. а 19 гадз., у пам. Палацу працы, пакой № 5, адбудзецца ПАШЫРАНАЯ НАРАДА ЎСІХ СТАРШЫНЬ САВЕТАЎ І ЯЧЭЕК АСОАВІЯХЕМУ. [illegible]

Гарсавет Асоавіяхему.

9 лютага, а 20 гадз., у вялікай зале Дому Чырвонай арміі АДБУДЗЕЦЦА вечар для начскладу запасу. [illegible]

Гарсавет Асоавіяхему.

Віцгарліт № 12. Друкарня „Камінтэрн", Бальшавіцкая, 10. Тыраж 8.500 экз.